శ్రీ రామకృష్ణ లీలామృతము

(లేక శ్రీరామకృష్ణ జీవిత చరిత్ర)

అనువాదకులు :

కీ. శే. వెదురుమూడి కృష్ణరావుపంతులుగారు, బి. ఏ; శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

ప్రశస్తమైన వస్తువు, అకలంకమైన జీవితము, లోకోత్తరమైన సందేశము. దేహమును పులకరింపజేయు ఆధ్యాత్మికానుభవములు—శైలి సరళము, మధురము. భాష నిర్దుష్టము.—సర్వవిధముల నమూల్యమైన గ్రంథరాజము.

—శ్రీ పా. వే. రాజమన్నారుగారు, గౌ॥ ప్రధాన న్యాయమూర్తి, మద్రాసు.

* * * ఈ గ్రంథము విషయానురూపమై సుబోధమైన శైలిలో రచింపబడినదనుటకు ఎట్టి సందియమును లేదు. * * *

—శ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారు.

* * * ఆధునిక కాలములో వెలువడిన కొలది మహాగ్రంథములలో, అన్నివిధముల నిది యొకటి. * * *

—శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు.

496 పుటలు (ద్వితీయ ముద్రణము) వెల: రూ. 5

శ్రీ వివేకానంద జీవితచరిత్ర

(శ్రీ చిరంతనానందస్వామి ప్రణీతము)

ఇందు శ్రీ స్వాములవారి జీవితమున నింతకు పూర్వము గ్రంథస్థములుగాని ముఖ్య సంఘటన లెన్నియో శ్రీవారి సోదరశిష్యులవలన విని వ్రాయబడినవి. ఇది శ్రీ స్వాములవారి సంపూర్ణ చరిత్ర!

నిర్దుష్టమైన భాష, అందమైన అచ్చు, ఆకర్షకమైన రూపము.

438 పుటలు (సప్తమ ముద్రణము) వెల : { సాదా ప్రతి రూ. 3-0-0 / అట్ట బైండు రూ. 3-8-0 }

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

(మూడవ కూర్పు)

రచయిత : శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ప్రతి స్త్రీయును పురుషుడును...చదువవలసిన గ్రంథ మిది...అమృతకలశము!... అనన్యసామాన్య నీతిమంజరి...తియ్యని తెలుగు...పాలవంటి శైలి... —ఆంధ్రప్రభ

246 పుటలు వెల : రూ. 2-0-0

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౩   ౧౯౫౭, మార్చి—దుర్ముఖి, మాఘము   సంచిక ౯

విషయ సూచిక

స్వామి - శిష్య సంవాదములు

(శ్రీమద్వివేకానందస్వామితోడి సంభాషణలు)

అనువాదకులు : శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

సాంసారిక సమస్యలు పరిష్కరించుకొనదలచినను సమాధిస్థితి సాధింపదలచినను; రాజకీయవిశేషము లాకళింపదలచినను లలితకళారహస్యము లవగతముచేసికొనదలచినను — ఇంతేల, లౌకి కాలౌకిక విషయములలో వేనినిగుఱించిగాని మీ పరిజ్ఞానము వృద్ధి గావించుకొన దలచినచో ఈ గ్రంథమును తప్పక చదువుడు. నవభారతభాగ్యవిధాత శ్రీమద్వివేకానందస్వామిచంద్రులు శిష్యులతో కావించిన యీ ప్రసంగములలో వారి అనుభవసర్వస్వము రాశీభూతమై యున్నది. సులభశైలి, హృదయమును పట్టి యిచ్చు సంభాషణలు, ముచ్చనైన అచ్చుకూర్పు.

పుటలు 552+12 అకారాది అనుక్రమణిక వెల : రూ. 5—0—0

నా జీవితము, జీవితకార్యము

అనువాదకులు : శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

శ్రీరామకృష్ణసందేశమును లోకమునకు అందజేయుకొఱకును, లోకమును భౌతికముగా, వైజ్ఞానికముగా, పారమార్థికముగా సేవించుటయందు నేడు జగద్విఖ్యాతిగాంచి యున్న శ్రీరామకృష్ణమఠ సేవాసంస్థలను ప్రథమమున స్థాపించు మహోద్యమము నిర్వహించుకొఱకును, శ్రీ వివేకానందాది శిష్యవర్గమువారు ఎంత గాఢదీక్షతో పరిశ్రమించి, ఎంతటి దుర్భరక్లేశముల నోర్వవలసివచ్చెనో, ఈ ఉపన్యాసమున గుండెలవియు వాక్కులతో శ్రీ వివేకానందస్వామి వివరించియున్నాడు. అందఱును చదివి తీఱవలసిన గ్రంథము.

62 పుటలు అందమైన కూర్పు వెల : రూ. 0-8-0

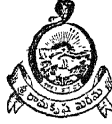
పారమార్థిక సంభాషణలు

అనువాదకులు : శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

శ్రీరామకృష్ణదేవుని స్వశిష్యవర్గములోని అగ్రగణ్యులు జ్ఞానసిద్ధులు శిష్యులతోడను, భక్తులతోడను, చేసిన పరమార్థ విషయక సంభాషణ కలెపయములు. ఎన్నెన్నో గ్రంథములు చదివినగాని తీఱని ఆధ్యాత్మిక సంశయము లీ గ్రంథమూలమున అవలీలగా తీఱును.

402 పేజీలు (మనోజ్ఞమగు ప్రథమ ముద్రణము) వెల : రూ. 3-0-0

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

సర్వేశ్వరుని శరణు జొరుము, ఆతని కృప నీ యనుభవమునకు అప్పుడు వచ్చును.’’

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౩ ౧౯౫౭ – మార్చి : : దుర్ముఖి – మాఘము సంచిక

రామకృష్ణ ఆరతి గేయము

[శ్రీ వివేకానందస్వామి]

ఖణ్డన భవబన్ధన, జగవన్దన వన్ది తోమాయ్
నిరఞ్జన, నరరూపధర, నిర్గుణ గుణమయ్ ॥

సంసారబంధాలను ఖండించువాడా, లోకవందితా, నిను మేము ఆరాధింతుము. నరరూపమును ధరించి యున్నావు కాని నీవు నిష్కళంకుడవు, గుణరహితుడవు, గుణమయుడవు.

మోచన అఘదూషణ, జగభూషణ, చిద్ఘనకాయ్,
జ్ఞానాఞ్జన విమల నయన వీక్షణే మోహ యాయ్ ॥

దోషములనుండియు పాపములనుండియు ముక్తినొసగువాడా, లోకాలంకారా, చిద్రూపీ, జ్ఞానాంజనముచే విమలమైన నీ చూపు ఒక్కటి చాలును, మోహమును పోగొట్టుటకు.

భాస్వర భావసాగర చిరఉన్మద ప్రేమపాథార్
భక్తార్జన యుగళచరణ, తారణ భవపార్ ॥

ఉజ్జ్వలభావసముద్రుడా, ప్రేమసాగరచిరోన్మత్తుడా, నీ చరణయుగళమును ప్రాపించిన భక్తులు భవసాగరమును దాటి గట్టెక్కుదురు.

జృమ్భిత - యుగ - ఈశ్వర జగదీశ్వర యోగ సహాయ్
నిరోధన, సమాహితమన నిరఖి తవ కృపాయ్ ॥

యోగ సహాయుడవైన ఓ లోకేశ్వరా, ఈయుగస్వామివిగ అవతరించితివి, నిరుద్ధమై సమాధిలో నిమగ్నమై యున్న నీ మనస్సును నీకృపచేతనే చూచుచున్నాము.

భఞ్జన దుఃఖగఞ్జన కరుణాఘన కర్మకఠోర్
ప్రాణార్పణ జగతతారణ కృన్తన కలి డోర్ ॥

దుఃఖవ్యథల భంజించువాడా, కరుణాస్వరూపీ, దుష్కర కార్యనిర్వాహకా, లోకరక్షకా, నీ ప్రాణ మిచ్చి కలిబంధముల ఛేదింతువు.

వఞ్చన కామ కాఞ్చన, అతి నిన్దిత ఇన్ద్రియ రాగ్
త్యాగీశ్వర, హే నరవర, దేహ పదే అనురాగ్ ॥

కామకాంచనసక్తియు అతినిందిత మయిన యింద్రియరాగమును లేని వాడా, విరక్త చక్రవర్తీ, పురుషోత్తమా, నాకు నీ చరణములందు భక్తి నొసంగుము.

నిర్భయ, గతసంశయ, దృఢ నిశ్చయ మానసవాన్
నిష్కారణ, భకతశరణ త్యజి జాతికులమాన్ ॥

భయ సంశయరహితుడా, దృఢనిశ్చయ మనస్కుడా, నీవు భక్తుల జాతి కులాదులను బాటింపక వారికి అవ్యాజ శరణమ వగుదువు.

సమ్పద తవ శ్రీపద, భవ గోష్పద వారి యథాయ్
ప్రేమార్పణ సమదరశన జగజన దుఃఖ యాయ్ ॥

నీ శ్రీపాదమే మా సంపద, ఆ పాదమున ఈ సంసారము గోష్పదవారిపాటిదే. ఓ ప్రేమార్పణా, సమదర్శనా, నీచే జగజ్జనముల దుఃఖము రూపుమాయును.

నమో నమో ప్రభు వాక్య మ నాతీత మనో వచ నై కాధార్
జ్యోతిర జ్యోతి ఉజల హృది కన్దర తుమి తమ భఞ్జన హార్ ॥ ప్రభు ॥

ఓ ప్రభూ, 'మనములం జర్చించి భాషావళిం బలుకరాని' వాడా, వాఙ్మనసైకభూమీ, పరంజ్యోతీ, హృదయ కుహ రాంధకార భంజనా, నీకు వందనములు.

ధే ధే ధే లఙ్గ రఙ్గ భఙ్గ, బాజే అఙ్గ సఙ్గ మృదఙ్గ
గాఇఛే ఛన్ద భకతవృన్ద, ఆరతి తోమార్ ॥

ధే ధే ధే లంగ రంగ భంగ ధ్వనులతో సమ్మిశ్ర మైన మృదంగ ధ్వానములతో నీ భక్తులు సాయంపూజాగీతమును బాడుచున్నారు.

శ్రీరామకృష్ణ సూక్తి కతిపయము

౧. తామర లేచిన చోట గోకిన కొలదియు దురద హెచ్చు చుండును, ఎంత గోకిన అంత సుఖముగా నుండును. భగవద్గుణానుకీర్తనమున భక్తు లెన్నడును తృప్తిచెందరు.

౨. భగవన్నామము చెవిని బడినంతనే ఎవ్వనికి పులకాంకుర మగునో, ఎవ్వని కన్నుల నుండి ఆనందబాష్పములు ప్రవహించునో- అట్టి వానికి ఇదియే తుది జన్మము.

౩. పడవ నీటిలో ఉండ వచ్చును గాని నీరు పడవలో నుండ రాదు. సాధకుడు సంసారములో నుండ వచ్చును, కాని సంసారము వానిలో నెలకొన రాదు.

౪. వివేక వైరాగ్యములును వీనితోబాటు దృఢమైన భగవద్భక్తియు ఉన్నయెడల సంసారములో ఉన్నను బాధ లేదు.

౫. తండ్రివలనఁ గలుగునది మొదటి జన్మము, ఉపనయనముచే నేర్పడునది ద్వితీయ జన్మము, సన్న్యాసమో మూడవ జన్మము.

౬. కొండంత దూదియైనను నలుసంత నిప్పు దానిపై బడినంతనే తగులబడి బూడిదయై పోవు రీతిని పావన భగవన్నామమును భక్తితో కీర్తించిన మాత్రాన నీపాపరాసు లన్నియు పటాపంచలై పోవును.

౭. శరీరగృహమున నున్నందులకు (జీవుడు) చెల్లింప వలసిన అద్దెయే వ్యాధి.

౮. ఆత్మప్రభావమును ప్రకటించు గర్వము గర్వము కాదు, ఆత్మగౌరవము నణచి వేయు వినయము వినయము కాదు.

౯. కారుణ్యమున క్రైస్తవునివలెను, బాహ్యాచారములందు పట్టుదల చూపుచో మహమ్మదీయునివలెను, సర్వభూతహిత మొనర్చునెడ హిందువువలెను వర్తించుట పాడి.

౧౦. ఎవ్వనికి నమ్మిక కలదో వానికి అన్నియు నున్నట్లే; ఎవ్వనికి నమ్మిక లేదో వానికి అన్నియు లోటే.

౧౧. జీవుడ నని భావించు వాడు జీవుడుగనే యుండును, దేవుడ నని భావించు వాడు దేవుడే యగును. మనము ఎట్లు భావింతుమో అట్లు అగుదుము.

౧౨. మలయమారుతమే వీచు నపుడు విసనకఱ్ఱ యెందులకు? భగవత్కృపయే లభించునపుడు జపతపము లెందులకు?

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రశస్తి

ప్రతాపచంద్ర మజుందారు

దేశీయ మతముల కొక్కొక్కదానికి వేదాంతమే శాస్త్రీయమైన వెన్నముక వంటిది. ప్రతి హిందువునకును అతనికి తెలియకయే అతని వాతావరణమునుండి కొంత వేదాంతము అబ్బును. శ్రీరామకృష్ణుడును ఆపాటి వేదాంతియే కాని అంత కెక్కుడు గాడు. ఆయనకు సంస్కృతభాష రానే రాదు. బెంగాలి భాష యైనను చాలినంతగ వచ్చునో రాదో. కాని ఆయనకు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానము ఎట్లు గలిగిన దనగా స్వప్రతిభ చేతను సాక్షాదనుభవము చేతను. [మాక్సుమూలరుకు వ్రాసిన లేఖనుండి].

డిగ్బి

గడచిన శతాబ్దిలో ఆంగదేశాన వెలసిన మేధానిధులలో అగ్రగణ్యులు రాబెర్టుబ్రౌనింగును జాన్‌రస్కినును. మఱి ఎట్టి సంస్కారమును లేని నిరక్షరకుక్షి యనందగిన వంగదేశీయ రామకృష్ణునితో ఆ ప్రజ్ఞానిధులను బోల్చి చూడుదుము, వారలెల్లరు అంధకారములో దేవులాడుచున్నవారే. 'చదువు' 'చదువు' అని మనము దేని ననుకొందుమో దానిని రామకృష్ణుడు ఎఱుగనే ఎఱుగడు. కాని ఆయన వాక్కుం బోని వాక్కు ఆ యుగమున వేరెవరికిని లేదు, శ్రాంతాత్ములకు ఆయన దేవుని ప్రత్యక్షముగ జూపెడివాడు. [ప్రాస్పరస్ బ్రిటిషిండియా. పు 99].

అరవిందుడు

భారతదేశాత్మ ప్రప్రథమాన ఆస్తిక్యరంగమందే మేలుకొన్నది, గెలుపొందినది. దీనిని మున్ముందుగ చెప్పిన మహాపురుషులునుగలరు, దీనికి సూచనలును గలవు గాని, ఏనాడు కలకత్తాలోని విద్యావంతులలో తిలకప్రాయులు ఒక నిరక్షర హిందూసన్న్యాసి పాదములకు ప్రణమిల్లిరో ఆనాడు గదా విజయము సిద్ధించినది. ఆ యోగి స్వతః ప్రాప్త ప్రబోధుడు, ఆత్మానుభవానందపరవశుడు, రహస్యమతపరుడు (మిస్టిక్), విదేశవిద్యయు భావాలును ఆయనలో జాడగానైన లేవు. అఖండవిశ్వమును తన రెండుచేతులలో ఇముడ్చుకొని మార్పగల, మార్పనున్న వీరుడని, ఆయన వివేకానందుని గుర్తించెను. వివేకానందుని విజయపర్యటనము 'భారతదేశము జీవించి ఉండుటే కాదు, మేలుకొని ఉండుటే కాదు, దేశాంతరములను గెలువ గలదు' అని మొదటి సారి ప్రత్యక్షముగ జూపినది. ['కర్మయోగి' అను గ్రంథమున]

గాంధిమహాత్ముడు

పరమహంస శ్రీరామకృష్ణుని జీవిత చరిత్రము, ఆస్తిక్యము నిత్యానుష్ఠానములో ఉన్న చరిత్రము. ఆయన చరిత్రమును జదివితిమేని దేవుని ప్రత్యక్షముగ జూడగలము. దానిని చదివిన వారికి ఎవరికి గాని దేవుడొక్కడే నిజమనియు తక్కిన దెల్ల మాయ అనియు నమ్మకము కలుగక మానదు. దైవ

పరత శ్రీరామకృష్ణునిలో ప్రత్యక్షరూపమును దాల్చినది. ఆయన సూక్తులు వట్టి పండితుల సుద్దులు గావు, అవి జీవిత మనెడి గ్రంథమందలి పుటలే, స్వానుభవ ప్రకాశకములు, కావున వానిని జదివిన వారికి అవి అనివార్యముగ చిత్తములందు హత్తుకొనును. ఈ యవిశ్వాస మయ యుగమున శ్రీరామకృష్ణుడు ప్రాణవంతమును ఉజ్జ్వలమును అగు నమ్మకమునకు లక్ష్యము. పెక్కండ్రకు ఆ నమ్మకము నిర్వ్యతికరముగ నున్నది. అది లేకున్నచో వారికి ఆధ్యాత్మిక జ్యోతి ప్రాప్తించియే యుండదు. శ్రీరామకృష్ణుని జీవితము అహింసాధర్మప్రతిపాదక మైన పాఠము. ఆయన ప్రేమకు దిగ్దేశాదిగ అవధులు లేవు, ఆయన దివ్య ప్రేమ ఎల్లరకును ఉత్సాహప్రదముగ వెలయుంగాత. [శ్రీరామకృష్ణజీవిత గ్రంథోపోద్ఘాతము 1924.]

జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస సామాన్య మానవుల జీవితగతికి పూర్తిగ ఎడసినవాడు అనుట స్పష్టము. ఆయన యుగయుగమునను మన భారతదేశమున అవతరించి, మన దృష్టిని ఆధ్యాత్మికరంగమునకును ఉన్నతవిషయముల వంకకును మరల్చిన మహర్షుల సంప్రదాయమునకు చెందినవాడే అని గుర్తింప వచ్చును.

[శ్రీరామకృష్ణ వివేకానందులు 1949. పు 2–4.]

పరమహంస శ్రీరామకృష్ణుఁడు

శ్రీ వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రి గారు, ఎమ్. ఏ.

[తే 10–3–57 ది జయంతిసభలో ఉపన్యాసము]

భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస 122–వ జన్మ దినోత్సవ మైన యిది శ్రీభగవన్నామ సంకీర్తనార్థము ఉద్దిష్టము. పరమహంస మహత్త్వము జగత్ ప్రసిద్ధము ఎల్లరెఱింగినదే. ఐనను—

తథాపి వాచాలతయాయ్యునక్తి మాం
మిథస్త్వ దాభాషణలోలుపం మనః

అన్నట్లు ఆ మహత్త్వ ప్రస్తుతిపరము లైన ఒకటి రెండు మాటలను చప్పరించి నా చాపల్యమును తీర్చుకొందును.

ఈ మహనీయుఁడు మన దేశమందు జన్మించుట మన భాగ్యము. మహానుభావులకు జన్మభూమి భరతఖండము. అందు భారతవర్షము ఇంకనుమిన్న. 'ఎందఱో మహానుభావులు, అందఱకు వందనము' అని గదా త్యాగరాజస్వామి వచించెను. ఈవిషయమునే బమ్మెరపోతరాజు చక్కఁగా తన భాగవతములో పద్యరూపమున వచించినాఁడు —

భారత వర్ష జంతువుల
భాగ్యము లేమని చెప్ప వచ్చు? నీ

భారతవర్షమందు హరి
పల్మఱుఁ బుట్టుచు జీవకోటికిన్
ధీరతతోడఁ దత్త్వము
దేశము సేయుచుఁ జెల్మి సేయుచున్
ఆరయ బాంధవాకృతిఁ గృ
తార్థులఁ జేయుచునుండు నెంతయున్.

[భాగ. V. ii-54]

మహానుభావుల యవతారభూమి. పాశ్చాత్య దేశములలో మహానుభావు లవతరించిరి గా? వా రందఱును యుద్ధవీరులు, ఐహికచింతగల వారు, మనవారో ఆధ్యాత్మికచింతగలవారు. వారి విజయములు తాత్కాలికములు, మన విజయములు శాశ్వతములు. భరతఖండపు మతములే కదా వారికి శరణ్యములు.

దశావతారములలో శ్రీకృష్ణావతారము సంపూర్ణావతార మని పెద్దల యభిప్రాయము. భగవద్గీతయే మనకు నేఁటికిని తారకము. దీని కన్నను ఒకమెట్టు పైదిగా నేర్పడినది శ్రీరామ కృష్ణావతారము. పరమహంస శ్రీ రామ కృష్ణులే తాను 'రామ' 'కృష్ణుల' యుభయుల యవతార మని వచించినారు. ఇది యెంతయు వాస్తవము. ఆ మహానుభావుల గుణములు ఈయనయందుమేళవించి నూతనమూర్తిని భారతీయులకు ప్రసాదించినవి.—

పుత్త్ర సఙ్క్రాన్త లక్ష్మీకైర్
యద్ వృద్ధేక్ష్వాకుభిర్ ధృతమ్
ధృతమ్ బాల్యే త దార్యేణ
కష్ట మారణ్యకం వ్రతమ్ ॥

సంపదను పుత్త్రులకు సంక్రమింపఁజేసి వృద్ధేక్ష్వాకువులు ధరించిన యారణ్యకవ్రతమును అన్నగారు బాల్యమందే ధరించిరి, కట్టా, అని రాములవారిం గూర్చి లక్ష్మణుఁడు పలికినట్లుగా భవభూతి వాక్కు.

బాల్యము నుండియునే వైరాగ్యచిహ్నములు మహాత్ములలో కనంబడుట మనదేశమందు సాధారణము. అట్టి భారతదేశములో భక్తిపారవశ్యమునకు పేరు గన్న వంగదేశములో వీరు జన్మించినారు. వంగదేశము చైతన్యమహాప్రభువు ప్రభవించిన చోటు. స్వాభావికముగ వంగీయుల చిత్తములు మైత్రీకోమలములు. వారిచిత్తమాధుర్యము వర్ణనాతీతము. భక్త్యుద్రేకమునకు వారు పెట్టినది పేరు. అట్టి పవిత్రభూమిలో జనన మందిన శ్రీరామ కృష్ణులకు ఆఱవ సంవత్సరమందే, అతి బాల్యమందే, భక్తిపారవశ్యతామూర్ఛనాదులు కలిగినవి. అదే చిత్తశుద్ధి. అదే భగవద్ధ్యానమున లక్ష్యశుద్ధి.

'ప్రాణాస్ తృణాగ్ర జల బిన్దు సమా నరాణామ్' అన్న విషయము వీరికి వీరి యేఁడవ యేటనే తెలిసిపోయినది. వీరికి ఆ సంవత్సరమే పితృవియోగ మేర్పడినది. గొప్ప చిత్తవికారమున కిది కారణ మైనది.

వీరికి తొమ్మిదవ యేట ఉపనయనము జరిగిన సందర్భమున వీ రొక శూద్రస్త్రీ చేతి యన్నమును భుజించుట ఒక విశేషము; తర్వాతి మానసిక దృష్టి కిది సూచిక. జాతిభేదములను పాటింపని మైత్రీకోమల హృదయము. చెప్పాదురు కదా.—

యస్ సారస్వత వైభవం
గురు కృపా పీయూష పాకోద్భవస్
తల్ లబ్ధం కవి నైవ,
నైవ హఠతః పాఠ ప్రతిష్ఠా జుషా

కాసారే దివసం వస న్నపి
పయఃపూరం పరం పఙ్కిలం కుర్వాణః
కమలాకరస్య లభతే కిం
సౌరభం సైరిభః?

మడుగులోనే పడియుండు దున్నపోతునకు పద్మ పరిమళము తెలియనటు పరంపరాగతు లైన పండితులు వేదాంతతత్త్వమును గ్రహింపఁ గోరి ఎంత కృషి చేసియు ఇట్టి మానసిక పరిణామమును వృద్ధాప్యమున సైతము పొంద లేక యుండగా బాల్యమందే వీరి ఈ చిత పరిపాకము విశేషము—

కేవలము ఐహికమూరిగా గాక ఆముష్మిక చింతతోనే ఈమహాత్ముఁడు జనించెనా, అవత రించెనా? అవతార మనుటకు సందేహము లేదు గాని, 'దైవం మానుషరూపేణ'. మానవుఁడే. మన వలె ఉప్పు, కారము, పులుసు—ఔత్త రాహుఁడు (=ఉత్తరదేశీయుఁడు) కావున — తీపును తిను వాఁడే. కాని అతిత్వరగా మాన సిక పరిణామముల నల్ల వయోవృద్ధు గాక మును జ్ఞానవృద్ధుఁ డాయెను. ఐహిక వాంఛ లలో మునిఁగి తేలు నట్టి మనకు పరమహంస జీవితమునుండి గ్రహింపఁ దగిన గుణపాఠములు పెక్కులు. ఈపాఠములు అనితరసులభములు. ఆమహానుభావుని జీవితములోని సన్నివేశము లును అనుభవములును సాధనమును ఒక్కొక్క మానవునికిని తన జీవితములో ఏదో యొక సందర్భమున వచ్చినవి గానే యుండును. ఆ యా మానవునికి అందు నేర్చుకో దగిన పాఠ మొకటి యుండును.

బాల్యములో చదువుకొన లేదు. చదువుకొ మ్మని, అన్న కోపము చేయగా 'సామాన్య విద్య యెందుల కన్నా? పరతత్త్వమును దెలుపు విద్య కావలె నన్నా' అని బదులు చెప్పినారు త్యాగరాయస్వాముల వారికిని జపేశ్వరులవారి కిని ఎంత అంతరమో రామకుమార—రామ కృష్ణులకు అంత ఉండె నేమో! తాను చదువ లే దఁట కాని చదివినవారి వలన విన్నాఁ డఁట. తనది శ్రుతపాండిత్యము. కాని బహుశ్రుతుఁడు.

ఉత్తమ నటుఁడు — గ్రామములో శివ రాత్రి — తన సొంత నాటక బృందము — 'శివ' పాత్రమును 'రాధా' 'కృష్ణ' పాత్రలను ధరించువాఁడు—ఈయనవలెనే చైతన్యస్వామి కూడ రుక్మిణీపాత్రను ధరించెను. అప్పుడు తల్లియే గుర్తింప జాలక పోయిన దఁట. పురు షులు ఏల స్త్రీపాత్రలను ధరింపరాదు? సారూ ప్యసిద్ధి. ఈశ్వరుడు మహానటుఁడు. దాక్షిణాత్య శిల్పములో ఆయనమూర్తి మనకు సుపరి చితమే. ఆ యంశము శ్రీరామకృష్ణునిలో ప్రత్యక్షము. ఆఱు నెలలు స్త్రీవేషమే ధరించి గోపికాభావమున స్త్రైణముచే భగవద్ధ్యాన మొనరించి సాధన మొనర్చిన ఊర్ధ్వరేత స్కుఁడు ఆయన శ్రోత్రియుఁడు నాటకము చూడ రాదు, చూచినను పురుషుఁడు స్త్రీ పాత్ర ధరింపఁగా చూడ రాదు, ఇత్యాది నిషే ధములు తెలిసినవే. ఏల? ఇంద్రియచలన భయమేగదా. స్త్రీపాత్రధారణమును ఇంద్రియ నిగ్రహ సాధనా విశేషముగ ప్రాచీనులు ఉద్దే శించి రేమో.

వివాహ మొనర్చు కొన్నాఁడు, కాని ఎట్టి వివాహము! ఎట్టి దాంపత్యము! 'మాతృవత్ పరదారేషు' అని పెద్దలు చెప్పిరి కాని పరమ హంస తనదారనే తల్లివలె చూచిన లోకా తీతుఁడు.

శక్త్యుపాసకుఁడు — సాధారణముగ పూజకులు అనర్థముల పాలగుచుందురు. ఈయన

సిద్ధి నందినాఁడు. సకలమతములను సంపూర్ణ ముగఁ జూచినవాఁడు. బ్రాహ్మణి మూలముగ తాంత్రిక వైష్ణవ పూజామార్గములను సాధించి నాడు. అనాహతశబ్దమును విన్నవాఁడు. చేఁ కందిన అష్టసిద్ధులను తృణీకరించినవాఁడు. జటాధారి ఆరాధించుచుండిన రామలాలా శ్రీరామకృష్ణుని పూజ లందుకొన మోజుపడి ఆయన యొద్దనుండి ఈయనయొద్దకు మాఱినాఁడు.

శ్రీరామకృష్ణునకు అద్వైతవేదాంతమును కఱపు భాగ్యము గాంచిన గురువు తోతాపురి. ఆ కాలముననే శ్రీరామకృష్ణుఁడు సన్న్యసించి పరమహంసపరివ్రాజకుఁడై పరివ్రాజకాచార్యుఁడాయెను. తోతాపురి నలువదేండ్లలో సాధించిన దానిని ఈయన ఒకదినములో సాధించి నాఁడు.

మహమ్మదీయ మతోక్త సాధన ననుసరించి సిద్ధి గాంచినాఁడు, క్రైస్తవ మతోక్త సాధన ననుసరించి సిద్ధిగాంచినాఁడు, బౌద్ధ జైనుల మన్నించినాఁడు, సిక్కుగురువులను గౌరవించినాఁడు. ద్వైతము విశిష్టాద్వైతము అద్వైతము అను మూఁడును సోపానములు అన్నాఁడు. తుదకు అన్ని మతముల సారమైన భక్తిని బోధించినాఁడు. 'జలం' అన్నను 'పానీ' అన్నను వాటర్ ... తణ్ణీ ... నీళ్లు ... ఏమన్నను వస్తు వొక్కటే కదా అని బోధించినాఁడు. లోకోపకారము చేయ వలసినదే కాని భగవద్ధ్యానము మాన రాదు :

> రథ్యాన్త శ్చరతస్ తథా ధృత జరత్
> కన్థా లవ స్యాధ్వగైస్
> సత్రాస ఞ్చ సకౌతుక ఞ్చ సదయం
> దృష్టస్య తైర్ నాగరైః
> నిర్వ్యాజీకృత చిత్సుధా రస ముదా
> నిద్రాయమాణస్య మే
> నిశ్శఙ్కః కరటః కదా కరపుటీ
> భిక్షాం విలుణ్ఠిష్యతి

"పెద్దవీధిలో నడచుచు ప్రాఁతబొంత పేలికను దాల్చినవాఁడనై నాగరులు అధ్వగులు దయాభయ కౌతుకములతోఁ గనుచుండ నిర్వ్యాజీకృతమైన నాజ్ఞానామృత రసానందమున తూఁగులాడుచు నే నుండఁగా ఎప్పుడు కాకి నా పుడిసిలి దొన్నెలోని భిక్షను జంకు లేక హరించునో" — అని మహాయోగీంద్రుఁలు వాంఛించు దశను శ్రీరామకృష్ణుఁడు సాక్షాత్తుగ అనుభవించినాఁడు. ఈయనమతము సర్వజనసమ్మతమై సమాచరణీయముగ నున్నది. ఈయనను 'సకల సిద్ధాంత సరిత్సాగరము' అన వచ్చును.

గ్రుడ్డు వచ్చి పిల్ల గోరడా లాడిన విధముగా నెఱుఁగక వెఱ్ఱి జనులు
జ్ఞాను లైన వారి గర్హింతు రూరక, విశ్వ దాభిరామ వినుర వేమ ॥

ఋషు లెఱుంగ నట్టి విషయంబు భువి లేదు, వారు సెప్పినంత వరుస నగును,
తెలియ కనెదు వారు దేబెలు నిజ మయా, విశ్వ దాభిరామ వినుర వేమ ॥

ఆధునిక దేశ కాల పరిస్థితులలో శ్రీరామకృష్ణుని జీవితోపదేశాల ఆవశ్యకత*

[సంపాదకీయము]

ప్రపంచ మతాలలో గొప్పవి నాలుగు — హైందవము, బౌద్ధము, క్రైస్తవము, మహమ్మదీయము. వీనిలో మహమ్మదీయమతమునకు స్థాపకుఁడు మహమ్మదు, క్రైస్తవమతమునకు స్థాపకుఁడు క్రైస్తు, బౌద్ధమతమునకు స్థాపకుఁడు బుద్ధదేవుఁడు; హిందుమతమునకు స్థాపకుఁడు ఎవరు? ఫలానా అని ఒక్కరి పేరు చెప్పుటకు అవకాశము లేదు. అంతే కాక, సునిశితముగఁ జూచినప్పుడు హిందుమతము ఏకైకమతముగఁ గూడఁ గనిపింపదు. ఎన్నో సిద్ధాంతాలు ఎన్నో పూజావిధానాలు ఎన్నో మతభావాలు ఒక గుమిగాఁ గూడి 'హిందూమత' మను పేరఁ బరఁగుచున్నట్లు మనము గుర్తింతుము. మఱి ఇన్నింటిని ఒకటిగాఁ గలిపి స్థిరముగ నిలఁబెట్టుటకు ఐక్యబంధము ఏదైన ఉండవలయును గదా, మనకు ఉన్న ఐక్యబంధము ఏది అనిన వేదాంతసిద్ధాంతమే. ఇతర మతాలకంటె హిందూమతమునకు ఉన్నట్టి ప్రత్యేకత ఇదే అని సగర్వముగాఁ జెప్పుకొనువారును గలరు. కాని హిందూమతము అను పేర ఒక గుమిగాఁ గూడి ఉన్నట్టి వివిధ సిద్ధాంతాలకును రకరకాల పూజావిధానాలకును కేంద్రగతుఁడై ఒక మహావ్యక్తి వెలసిన యెడల వీని యేకత మఱెంత దృఢముగా ఉండు ననియు, అటువంటి మహాపురుషు నవతారము ఆవశ్యకము అనియు నమ్మకము సార్వత్రికముగ ఏర్పడినది. ఆ నమ్మకమును శ్రీవివేకానందస్వాములవారు తమ రచనలు కొన్నింటిలో వెలిబుచ్చి ఉన్నారు —

"భారతవాఙ్మయములో నిత్యసత్యాలు పదిలపడి ఉన్నవి, అన్య దేశాల వారు భారతమాతృ పాదాలను ఆశ్రయించి ఆ సత్యాలను నేర్చుకోవలె. లోకములో హిందువులది గురుస్థానము. ఈమాట మీకు అచ్చెరువుగొలుప వచ్చును కాని ఇది చారిత్రక సత్యము. దీనిని మీరు గుర్తింపవలె. కాఁబట్టి పారమార్థికత మన వెన్నెముక వంటిది అన్న జ్ఞాపకము మనకు సదా ఉండవలె; ఉండవలె అనిన మనకు దారిచూపునట్టివాఁడు ఒకఁడు కావలె. [కంప్లీట్వర్క్సు III పుటలు 443-4.] నమ్మకము గలవారే నాయకులు కాఁగలరు. లోకమును వశపఱచుకొను శక్తి గురుభక్తికి ఉన్నది ... శక్తి గురువుగారి యొద్ద నుండి శిష్యునికిని శిష్యునొద్దనుండి ప్రశిష్యునికిని — ఈ రీతిగా సంక్రమించుచుండవలె. ఇట్టి శిష్యపరంపర లేనిదే ఏదియు సాధ్యము కాదు. నాయకుఁడుగ ఉండుటకు హృదయస్థానీయుఁడుగ ఉండుటకు ఆదర్శశీలవంతుఁడు ఆదర్శజీవి అవతారపురుషుఁడు ఒకఁడు కావలె. తక్కినవి అన్నియు అతనిని బరివేష్టించి నిలుచును. ... పరిపూర్ణతలో శ్రీరామకృష్ణునిశీలమునకు సాటి లేనే లేదు.

* 1956 వ సం॥ నవంబరు 'వేదాంత కేసరి' పత్రికలోని శ్రీ విమలానందస్వాముల వ్యాసము దీనికి మూలము.

ఆయనకు మునుపు అవతారమూర్తులు వెలయక పోలేదు. కాని వారు అందఱునే ఒక్కటి అయి శ్రీరామకృష్ణుఁడుగ రూపొందినారు. భారత దేశోద్ధతికి శ్రీరామకృష్ణుని చరణ కమలముల ఆశ్రయించుట ఒక్కటే ఉపాయము. యుగయుగాలుగ హిందువులు తలఁచినతలఁపు లన్నిటి యాథార్థ్యమునకును ఆయన జీవితము పట్టుఁగొమ్మ. అన్ని దేశాల వేదాలకును ఆయన జీవితము ప్రత్యక్షవ్యాఖ్యానము [లేఖలనుండి పరికలితము], ప్రజలు శ్రీరామకృష్ణునివంకకు ఏలాగు ఆకృష్టు లగుదురు? ఆయన నామము వారికి ఏలాగు ఉద్దీపకము కాఁగలదు? శ్రీరామకృష్ణుని యథార్థస్వరూపమును దెలిసికొన్న వారికే స్వస్వరూపసిద్ధి నిజముగఁ జేకుఱును. అట్టివారు ఉందు రేని, మనదేశమునుండి కలివులు మున్నగువానిని తఱిమివేయుటకు ఎంత కాలము పట్టును? కాఁబట్టి ప్రజలు మున్ముందు స్వార్థపరతను విడువ నేర్చుకో వలెను, అందులకు శ్రీరామకృష్ణునే లక్ష్యముగ ఉంచుకో వలెను, ఆయన యథార్థస్వరూపమును తెలిసికోవలె. అప్పటికిఁ గాని, మాటిమాటికి దాపరించుచున్న కాటకాలను అరికట్టుటకు నిజమైన ప్రయత్నాలు పురోగమింపవు [కంప్లీట్వర్క్స్ V పుటలు 266-7]. దేశోన్నతికి ఉదాత్తలక్ష్య మొకటి అవసరము. నిర్గుణబ్రహ్మమే ఆలక్ష్యము. నిర్గుణలక్ష్యముచే అందఱును ఉద్రిక్తులు కాలేరు. కాబట్టి మీకు సగుణలక్ష్యము ఒకటి ఉండి తీఱ వలెను. శ్రీరామకృష్ణుఁడే ఆసగుణలక్ష్యము. అందుచేత ప్రస్తుతము మీరు ఆయననే ప్రధానీకరింపవలె. ... ఆయన మరల ఒకసారి మన నడుమ అవతరింతు నని చెప్పి ఉన్నాఁడు, అటు పిమ్మట విదేహముక్తి నొందునేమో! మీరు సాధనచేయఁగోరుదు రేని అట్టి ఒక యిష్టదేవత ఉండి తీఱవలె'' [కంప్లీట్వర్క్స్ VII పుటలు 400].

పై ఉద్ధారములను బట్టి చూచిన క్రైస్తవుల చర్చిని బోలిన మత సంస్థయు, ఆ సంస్థకు హృదయస్థానీయుఁడుగ క్రైస్తునో మఱియొక మహాయోగినో పోలిన మహాపురుషుఁ డొకఁడును స్వామిజి దృక్పథమున నుండినట్లు తెలియనగును. ఏతదనుగుణముగనే శ్రీరామకృష్ణుని యాదర్శమును ఉపదేశములును ఇప్పటికి డెబ్బదేండ్లుగ సాగు చున్న రామకృష్ణోద్యమమునకు హృదయముగ ఉన్నవి.

శ్రీరామకృష్ణుని జీవితకాలము ఏఁబదేండ్ల ఆఱు నెలలు మాత్రమే తే 18-2-1836 ది నాఁడు అవతారము; తే 16-8-1886 ది నాఁడు నిర్యాణము. మానవదృష్టితోఁ జూచిన ఈ యాయుస్సు ఏ మంత దీర్ఘ మైనది కాదు. ఆయన భౌతిక శరీరము పంచత్వ మొంది దాదాపు డెబ్బ దేండ్లైనవి. కాని ఆయన వ్యక్తిత్వము దినదినాభివృద్ధిని గాంచుచు శ్రీరామకృష్ణీయ తత్త్వ ప్రతిపాదిత రామకృష్ణ మూర్తిగ రూపొందుచున్నది. క్రైస్తునకు ఉన్నట్లే శ్రీరామకృష్ణునకును విశ్వరూపము ఒకటి ఉన్నది. దక్షిణేశ్వరాలయ క్షేత్రము నుండి వెలువడిన ప్రభావము నలు వైపుల వికాసించి జగత్తును తన వలయములో ఇముడ్చుకొనుచున్నది. శ్రీరామకృష్ణోపాసకుల సమ్మతములు ఇవి — (1) శ్రీరామకృష్ణుఁడు అవతారవరిష్ఠుఁడు (2) తదుపాసనా సాధకులలో గాఢభక్తితో త్రికరణశుద్ధితో భజించిన వారికి ఆయన ప్రత్యక్షదర్శనము నేఁడును సుసాధ్యమే. (3) శ్రీరామకృష్ణోపాసనా కేంద్రాలలో శ్రీరామకృష్ణుఁడు సూక్ష్మరూపిగ సన్నిధి చేసి విశుద్ధహృదయు లగు భక్తులు అర్పించు

పూజలను కానుకలను స్వీకరించుచున్నాడు. (4) శ్రీరామకృష్ణుఁడు పరమపురుషుఁడు. ఆయన మహిషి శ్రీ శారద పరమప్రకృతి. (5) మఱి ఇన్నూఱేండ్లకు పిమ్మట మానవ కల్యాణ సంపాదనకై శ్రీరామకృష్ణుఁడు మరల అవతరింపనున్నాఁడు. (6) ప్రస్తుతము శ్రీరామకృష్ణుఁడు రామకృష్ణ సంఘ రూపమున ఉన్నాఁడు. బౌద్ధసంఘరూపమున బుద్ధుఁడున్నాఁడని కొందఱు బౌద్ధుల నమ్మకము; క్రైస్తవ సంఘ రూపాన క్రైస్తు ఉన్నాఁడని క్రైస్తవుల నమ్మకము. ఈ నమ్మకాలచే తమజీవితాలలో ఉత్సాహమును శాంతిని గన్న వారి సంఖ్య ఇంతంత కాదు. మన దేశమునందేమి విదేశములందేమి ఎప్పటికప్పుడు శ్రీరామకృష్ణునకు గుడులు నిర్మితములగుచున్నవి. కాఁబట్టి ఈ ఉపాసనయు ఈసుద్దులును గాంచుచున్న వ్యాప్తియును చూఱఁగొనుచున్న జనప్రీతియు స్పష్టముగఁ దెలియనగుచున్నవి.

ఇట్టి తలంపులు శ్రీవివేకానందస్వామికే ఉండిన వనుటకు పూర్వోద్ధారాల ప్రమాణములు. కాని వేదాంతప్రభవమైన వివేకము చక్కఁగా అలవడి ఉన్నందున స్వామిజి ఒక హెచ్చరికను గూడఁ జేసి ఉన్నారు. "అన్ని మతాలవారి యెడలను మీరు సానుభూతి ప్రకటింప వలె. ఒకరికి శ్రీరామకృష్ణునందు నమ్మకము ఉండనీ, లేకపోనీ, మీరు వారిని సానుభూతితోఁ జేరఁదీయవలసినదే" (ఒక లేఖ నుండి)... నా జీవితమునకేమో ఆ మహాత్ము నుత్సాహమే మార్గదర్శకము. కాని ఈ వైఖరిలోఁ దాము ఏకీభవించుటకుఁ గాని ఏకీభవింపకుండుటకుఁ గాని స్వేచ్ఛ, ఇతరుల కున్నది. ఒకఁడు ఎంత మహాత్ముఁడైనఁ గావచ్చును కాని లోకములోని కంతటికిని సంక్రమింప వలసిన ఉత్సాహమునకు అతఁడు తాను ఒక్కఁడు మాత్రమే దారి కాలేఁడు. ప్రతితరమువారికిని ఉత్సాహము క్రొంగ్రొత్తగఁ గలుగవలెను. మనము అందఱమును భగవత్స్వరూపులమే కదా!" [కంప్లీట్వర్క్సు V పు. 157].

"మహాత్ముల యెడ గ్రుడ్డిదియు మితిమీఱినదియు నగు భక్తి గల శిష్యులు, వ్యక్తిని ప్రధానీకరించి, తత్త్వమును అణచి వేయుదురు. వ్యక్తిపూజనే విధించుచు ఆ మహాపురుషుల జీవితముల నిజమైన యర్థమును అయథార్థముగఁ జాటుదురు. భక్తికై యు, పూజకై యు, సత్యమును బలియిత్తురు [కంప్లీట్వర్క్సు IV పు. 368].

క్రైస్తవ మతసంస్థను అందు క్రైస్తునకు ఉన్న స్థానమును గాంచినప్పుడు మతరంగమున ఐక్యము గలుగుటకు సగుణలక్ష్యము ఆవశ్యకమని స్వామిజికిఁ దోఁచియుండ వచ్చును గాని మతసంస్థల నిర్మితిలోను వ్యక్తిపూజలోను సహజముగ ఉన్న దురభిమానాసహనాది లోపాలను ఆయన ఉపేక్షింప లేదు —

"నాజరన్నివాసి జీసను బోధించుచున్నప్పుడు ఒక శ్రోత "స్వామి, మీ బోధన బాగున్నది. ఈదారి ననుసరించిన, పరిపూర్ణత సిద్ధించునను నమ్మకము నాకున్నది. అనుసరించుటకు నేను తయారుగనే ఉన్నాను కాని మీరు ఒక్కరే అవతారపురుషులరను భావనతో ఆరాధించు శ్రద్ధ నాకు లేదు" అని చెప్పినను కొనుఁడు. నాజరన్నివాసి జీసను ఏమి బదులు చెప్పును? — "సరియే, సోదరా, లక్ష్యమును ముందుంచుకొని నీ దారినే అనుసరింపుము. ఈలక్ష్యమునకై నీవు చూపు గౌరవాగౌరవములతో నాకు అక్కఱ లేదు. నేను

అంగడి పెట్టి యుండ లేదు. ఆస్తిక్యము నా కొక వర్తకపు సరకు కాదు. సత్యమును బోధించుట మాత్రమే నా పని. సత్యము ఒకరి సొమ్ము కాదు. ఎవరును దానిని దమకు 'కాణాచి'గాఁ జేసికో లేరు; సత్యమును దైవమును ఒక్కటే. ముందుకు పద'' — అనును. మఱి నేటి క్రైస్తవులో — ''బోధించినదానిని నీవు అనుష్ఠించినను సరే, అనుష్ఠింప కున్నను సరే, వ్యక్తిని గౌరవించుచున్నావా? గురుదేవుని ఆరాధించిన మీకు ముక్తి. ఆరాధింప కున్న మీకు ముక్తి లేదు'' అని చెప్పుచున్నారు. జగడములును పోరాటములును అన్నియు వ్యక్తిని గుఱించే, గురుదేవుని బోధన లన్నియు అడుగునఁ బడిపోయినవి.'' [కంప్లీట్వర్క్సు]

వ్యక్తికై తత్త్వమును గోల్పోవుట ఒక చెడుగు; సగుణలక్ష్యమే లేక ఆస్తిక్యమును కేవలము ఊహామాత్రముగ జేయుట ఒక చెడుగు. ఈ రెంటికిని లోను కాకుండుటకై స్వామిజి వివిధసందర్భాలలో వాని వాసిని ప్రదర్శించి ఉన్నారు.

శ్రీరామకృష్ణునిజీవితకాలము ఏఁబదేండ్లే ఐనను దినదినమునకును ఆయన ప్రభావము వ్యాప్తిని గాంచుచున్నది. మతాచార్యు లందఱి విషయమున నుండు క్రమమే ఇది. వారి నిర్యాణానంతరము వారి మహిమను మానవులు నానాఁటికిని హెచ్చుగ గ్రహింతురు. శ్రీకృష్ణుఁడు ఈలోకమును వీడి ఏగు నప్పుడు మూఁడు విషయాలను మనకు మిగిల్చి పోయినాఁ డఁట. (1) ఆయన దివ్యమంగళరూపము, భౌతిక పారమార్థిక వ్యక్తిత్వము (2) ఉపదేశములు (3) లోకమునకు ఆదర్శము కాఁగల నడవడి. శ్రీరామకృష్ణుఁడు పిట్టకథలద్వారాను తన చేతలద్వారాను లోకమునకు ఉపాదేయాంశములను బోధించినాఁడు. మహాత్ముల పనులలో ఏదొక్కదానిని సునిశితముగఁ బరిశీలించినను ఎంతో ప్రాముఖ్యము వెలువడును. ఒకసారి శరచ్చంద్రచక్రవర్తితో శ్రీవివేకానందస్వామిజి ఇట్లు చెప్పినారఁట — ''శ్రీరామకృష్ణుని గూర్చి నీ యభిప్రాయ మే మైన నగును గాక, ఆయనను నీవు యోగి అనుము, బ్రహ్మజ్ఞాని అనుము, ఏ మైన అనుము. కాని ఆయనంతటి పరిపూర్ణత గల వ్యక్తి ఇంతవఱకు భువిపై అవతరింప లేదు అని నే నంటు నేని, అంగీకరింపుము. జగమున నిండుకొన్న గాఢాంధకారమున ఈ మహాపురుషుఁడు ఈ యుగపు దీపస్తంభము. శ్రీరామకృష్ణజ్యోతిచేతనే మానవులు సంసారమునుతరింతురు'' [కంప్లీట్వర్క్సు VI పు. 435.]

శ్రీరామకృష్ణుని జీవితములో మొదటి 16 సంవత్సరములును కలకత్తాకు 80 మైళ్లదూరాన ఉన్న ఒకపల్లెలోఁగడచినవి. శైశవమునుండియే ఆయనకు గాఢ ధ్యాన ప్రావీణ్య ముండెను. పదునాఱవ యేఁట శ్రీరామకృష్ణుఁడు కలకత్తాకు వచ్చి అచ్చట ఒక సంస్కృతపాఠశాలను నడపు చున్న అన్నగారికి మూఁడేండ్లపాటు తోడ్పడుచుండెను. రాణీరాస్మణి దక్షిణేశ్వరాలయమును నిర్మించెను. అప్పటికి శ్రీరామకృష్ణుని వయస్సు 19 సంవత్సరములు. మథుర్ బాబు విష్ణ్వాల యార్చక పదవికి శ్రీరామకృష్ణుని వరించెను. తర్వాత ఆయన కాళి గుడిలో పూజారి అయ్యెను. నాలు గేండ్లకాలము ఆయన నడచుకొన్న రీతి గుడి పూజారులకెల్ల ఆదర్శము కాఁదగినది. దేవాలయములో మన పూజ లందుకొను చున్నది వట్టి రాయియా? గుడిపూజలోఁ గల అంతరార్థమేమి? దేవుఁడు సత్యమేని, ఆయనను ఆవా

హానచేయఁ గల మేని, సన్నిహిత ప్రియ బంధువులతో మెలఁగిన రీతిగా ఆయనతో మెలఁగనగునా? ఆస్తిక్య యాథార్థ్య జ్ఞాన తృష్ణ గురుదేవుని వశపఱచుకొన్నది. ఆ దశయే, ఆయన జీవితచరిత్రమున దైవోన్మత్తదశ యని వ్యవహృతమై ఉన్నది. 23-వ యేఁట ఆయన ఆఱేండ్ల కన్యను పెండ్లాడెను, 28-వ యేఁట, వేదాంతసాధనను తొడంగెను. పిమ్మట రెండేండ్ల కాలము వివిధసాధనలలో, వైష్ణవ క్రైస్తవ మహమ్మదీయ సాధనలలో, గడచినది. 30-వ సంవత్సరమునుండి 34-వ సంవత్సరము వఱకు ఆయన యాత్రలు చేసెను. ఆ కాలపు సంభవాలలో ఒక్కటి మాత్రము మిఁగుల విలువ గలది. ఆయన వైద్యనాథము నొద్ద నుండెను. తీర్థయాత్రలను జరిపించుచుండి నతఁడు మథుర్ బాబు. అక్కడి ప్రజలు మహాదారిద్ర్య పీడితులై ఉండిరి. వారి దుఃస్థితిని దీర్ప కున్న తానొక్క యడు గైనను ముందునకు రా నని శ్రీరామకృష్ణుఁడు మొండిపట్టు పట్టెను. మథుర్ బాబు కలకత్తానుండి ఆహారమును వస్త్రములను దెప్పించి బీదలకు పంచిపెట్టుటకు కొన్నాళ్లు పట్టినవి. అన్నాళ్లును వారు అచ్చట ఉండిరి. శ్రీరామకృష్ణమిషనువారి సాహాయ్య కార్యక్రమాలకు అదే నాంది. 39-వ యేఁటినుండి 50-వ యేఁటి వఱకును గడచిన పంద్రెం డేండ్ల కాలము జిజ్ఞాసు సంతర్పణయుగము. ఆయన తనంతట వికసించిన పూవుం బోని వాఁడయ్యెను; దానితేనె నాని ఉజ్జీవింపఁ దుమ్మెదలు దానిని జుట్టుకొన్నవి. ఆకాలము ముగియు నప్పటికి తన్ను పరివేష్టించి యున్న యువశిష్య బృందమునకు ఆయన తన యాదర్శముచేతను ఉపదేశాలచేతను రూపు దిద్దెను. వారే శ్రీరామకృష్ణోద్యమ ప్రవర్తకు లైరి.

శ్రీరామకృష్ణుని ముఖ్యోపదేశాలలో నేఁటి ప్రపంచమున సార్థకత కలవి ఏ వేవి ? అన్ని మతాల సారమును ఆయన జీవితమున పునర్నిర్వ్యాఖ్య మయ్యె ననుటయు ప్రాచీన మహర్షుల బోధనల ప్రాముఖ్యము నాయన చూపె ననుటయు మొదటి విషయము. కడచిన రెండు మూఁడు వేల సంవత్సరాలలో ప్రస్తుత శతాబ్ది యందే భౌతికాది శాస్త్రాలు హెచ్చుగ పెంపొందినవి. అయినను సమస్యలును చిక్కులును మానవుని ఎదుర్కొనుచునే ఉన్నవి. మన సాంఘి కార్థిక రాజకీయ సమస్యలను మనము శాస్త్రరీతిని పరిష్కరించుకొందుమేని సుఖపడుదు మని కొంద ఱందురు. కాని ఈశాస్త్రాలు ఎన్ని రీతుల ఎంతవృద్ధి నొందినను, శాంతి సౌఖ్య సామ్రాజ్యాలు వశపడుచున్న జాడలు అంతగా కనిపింపవు. సంఘర్షణ, ఒత్తిడి, చాలనితనము అను చిక్కులను మనము ఇంకను సరిపెట్టుకో లేదు. ఈ చిక్కులలో పెక్కింటిని సరిపఱచుకొనుటకు దారి శ్రీరామకృష్ణుని సందేశమున ఏ దేని కలదా ? ప్రపంచములో గొప్ప మతాచార్యులు ఎందఱో ఉండిరి. వారి జీవితోపదేశాల కంటె శ్రీరామకృష్ణ జీవితోపదేశాలు భిన్నములు కావు. కాని ఆయన మన కొసంగిన వే వనఁగా సమన్వయముతోఁ గూడిన సమగ్రత, స్పష్టోజ్వల మైన యాదర్శము, నూత్నోత్సాహము. పూర్ణతర జీవితమునకు అందిచ్చు మెట్టుగా ఈ జీవితమును గొని, సర్వ కార్యములను భగవదర్పితములుగా నిర్వహింప వలె నని ఆయన నొక్కి చెప్పినాఁడు. స్వార్థపరుఁడు తాను సుఖపడ లేఁడు, ఒరులను సుఖపఱుప లేఁడు, స్వభావ నిర్దిష్ట మార్గముననే చెల్లింపఁబడుచున్న మన బ్రతుకు దుఃఖపర్యవసాయి అగుచున్నది. ఏమానవునిలోను స్వతః

పరిపూర్ణత లేదు. జీవితదుఃఖముల నడుమ చిత్తశాంతి గోరు నాతనికి మనోవైశాల్యప్రదమును, పవిత్రీకరణసమర్థమును, అవ్యయమును నిత్యము నైన అవలంబ మొకటి కావలెను.

ఐహికమున ప్రతిదియు క్షణికమే, అసమగ్రమే. ఐహికవిషయములనే అనన్యభావముతో ఆశ్రయించినవారి నీతికి నిలుకడ చెడును. ముడి పదార్థములనుండి యంత్రములు చక్కని వస్తువులను తయారుచేయును గాని, యంత్రచాలకులైన మానవుల ప్రకృతిలోని ఉదాత్తత చెడిపోవును. వారును యంత్రములను బోలిన వారుగ తయారగుదురు. నవ్యసాంఘిక శాస్త్రలలో ఐహికాద్వైతము హెచ్చి వ్యక్తిప్రత్యేకత నణచివేసి, అతనిని పరిస్థితులకు పరతంత్రునిగఁ జేసినది. మానవుల యీ యంత్రవత్త్వాపాదనము కర్తవ్యాల యీ పంపకము ఆత్మోజ్జీవన సాధకములు కానే కావు. మానవుఁడు మర్త్యుఁడుగ కానిపించును గాని నిజమునకు అతఁడు నిత్యాత్మ. ఇంద్రియవశులును భోగాన్వేషులునగు సామాన్యులకంటె పైమెట్టు వారు ఉన్నారు, అంతకన్న పైమెట్టు వారగు ప్రతిభానిధు లున్నారు. పైనుండి మనకు దారి చూపునట్టియు మనతో కూడి సంచరించునట్టియు దివ్యాత్ములును ఉన్నారు.

తృప్తిని అలవఱచుకో వలె, ఆత్మనిగ్రహమును అలవఱచుకో వలె, సావధికమైన యిహలోక జీవితము నతిక్రమించి నట్టి లక్ష్య మొకటి సదా మన యెదుట ఉండ వలెను. ఆలాగు మనము జీవితమును గడపఁ గల మేని, ఎల్లర శాంతిభద్రతలకును పునాది వేసిన వారము కావచ్చును. నేఁటి సమస్యల కెల్ల శ్రీరామకృష్ణుఁడు చెప్పిన పరిష్కార మొక్కటే మన జీవితాలను భగవత్పరములుగఁ జేసికొనుట. ఆశయు తొందరయు నిండుకొన్న నేఁటి ప్రపంచమున పవిత్రములైనవానిపట్ల ఆదరము సన్నగిల్లి యున్నది, ఆయాదరమును అలవఱుకొన్నచో మనము మనకును ఇతరులకును శాంతిని చేకూర్పఁ గలము. శ్రీరామకృష్ణునుపదేశసారము ఇదే — ప్రతివ్యక్తిలో నిగూఢమై యున్న యంతస్తత్త్వమునకు మన మభిముఖముల కావలె. గమనమును వెలుపటి నుండి లోనికి మార్చుకో వలె. ఈ సందేశము పరమనిర్వృతిప్రదమైనది.

గురుదేవుని యాశీస్సులచే మన యాత్మలకు వెలుఁగును జీవితములకు పవిత్రతయును గలుగును గాక. ఈయాధ్యాత్మిక పునస్సంజీవన సందేశము నేఁటిమానవతతికి ప్రత్యేకముగ ఆవశ్యకము.

కారు కారు గురులు కాగుణితముఁ జెప్ప, శాస్త్రపాఠములను జదివి చెప్ప,
ముక్తిదారిఁ జూపు మూలము గురుఁడు రా, విశ్వ దాభిరామ వినుర వేమ॥

చుట్టుకొని యున్న మాయను నెట్టుము, గురుభక్తి మీఱి నియతాత్ముఁడ వై
ముట్టుము తత్పరతను మన మట్టిటును జెందనీక మాన్యత వేమా॥

విగ్రహవ్యావర్తని

డాక్టరు పోతుకూచి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, ఎం. ఏ., ఎం. లిట్., పిహెచ్. డి.

(గతసంచిక తరువాయి)

13. అవివేకి యొకడు ఎండమావిని జూచి భ్రమలోపడి అది జలమయమైన సరస్సు అని గ్రహింపగా నీవీ భ్రమ జ్ఞానమును నిషేధింప దలచి వాదింపవచ్చును. అక్కడ వస్తుతః లేని నీటినే నీవు నిషేధించుచున్నావు. ఇట్లే లేని ధర్మస్వభావము ఉన్నట్లుగా భాసింపగా, మేము దానిని నిషేధించుచున్నాము అని మధ్యమకులు సమాధానము నొసగవచ్చును.

"ధర్మములకు స్వభావమున్నదనునది మిథ్యాజ్ఞానము. దీనిని నివారించుటకు సర్వ భావములు నిఃస్వభావములని చెప్పుచుంటిమి" అని వీరివాదము. దీనికి తర్వాతి కారికలు ప్రత్యుత్తరము నొసగుచున్నవి.

14. విషయము, విషయమును చూచు ప్రమాత, విషయమునుచూచుట యనుప్రతీతి, ప్రతిషేధించువాడు, ప్రతిషేధింపబడు విషయము, ప్రతిషేధము అను ఆరు ధర్మములు సద్వస్తువులుగా నున్నవి.

మిథ్యాజ్ఞానము కలుగువేళ ఇది సరస్సు అను జ్ఞానము, తెలిసికొనబడిన విషయము, తెలిసికొనువాడు అను మూడు సద్వస్తువులుండి తీరవలెను. ఈ మిథ్యాజ్ఞానమును తర్వాత ప్రతిషేధించువాడు, ప్రతిషేధింపబడు విషయము, ప్రతిషేధము అను మూడు సద్వస్తువులుకూడ నుండక తప్పదు. ఈ ఆరును ఉన్నచో సర్వభావములు శూన్యములెట్లుకాగలవు?

15. ప్రత్యక్షప్రతీతి, గ్రాహ్యమైన వస్తువు, ప్రతీతిగల ప్రమాత అనునవి తాత్త్వికముగా లేనిచో ప్రతిషేధము, ప్రతిషేధింపబడువస్తువు, ప్రతిషేధించువాడు అనునవికూడ ఉండజాలవు.

గ్రహింపబడు వస్తువు లేనియెడల సర్వ భావములు స్వభావశూన్యములు అనుగ్రాహ్య వస్తు ప్రతిషేధము కుదరదు.

16. ప్రతిషేధము, ప్రతిషేధింపబడు వస్తువు, ప్రతిషేధించువాడు అనునవి లేనిచో సర్వభావములు, వానిస్వభావములు సత్పదార్థములుగా సిద్ధింపగలవు.

అప్రతిషిద్ధమైన భావము శూన్యము కాజాలదు. రజ్జు సర్పభ్రాంతిలో ప్రతిషేధింపబడు సర్పము శూన్యముకావచ్చునుగాని రజ్జువును రజ్జువని తెలిసికొనునపుడు ఈరజ్జు జ్ఞానము నిషిద్ధమగుటలేదు. నిషేధింపబడని రజ్జువు శూన్యము కాజాలదు.

17. కావున మధ్యమకుని వాదములో అసిద్ధహేతువను దోషమున్నది. నిఃస్వభావత్వమును ప్రతిపాదించు వాదమున నేది హేతువు కాగలదు? హేతుశూన్యమైన ధర్మమెట్లు సిద్ధింపగలదు?

సర్వభావములు స్వభావశూన్యములను వాదమున హేతువు అసిద్ధమైనది. ఈ భావములు శూన్యములైన హేతు వెచ్చటను కన్పింప

జాలదు. హేతుశూన్యమైన సిద్ధాంతము యథార్థము కాలేదు.

18. హేతువులేకయే సర్వభావముల స్వభావములను ప్రతిషేధింప వీలున్నచో, నేనుకూడ హేతువును గ్రహింపకయే ఈ స్వభావములన్నియు ఉన్నవని వాదింపగలను.

19. హేతువున్నదికాని ధర్మస్వభావములు లేవని వాదించితివేని ఇది అసంబద్ధమైనవాదము కాగలదు. స్వభావశూన్యమైన భావ మీలోకమున ఉన్నవస్తువుగా వ్యవహరింప బడజాలదు.

నిఃస్వభావమైన భావముండజాలదు.

20. ప్రతిషేధముముందు వచ్చునదని, ఆ తర్వాత వచ్చునది ప్రతిషేధింపబడు వస్తువని కూడ వాదించుట అసంగతము. ప్రతిషేధింపబడు వస్తువు ఉన్నతర్వాత ప్రతిషేధము వచ్చుననిగాని, ఈ రెండును ఏకకాలమున బయలుదేరునవనిగాని యెంచితివేని భావములు స్వభావసహితములని నీ వంగీకరించినట్లగును.

రజ్జువును జూచి సర్పమని భావించితి మనుకొనుము. ఇది సర్పముకాదు అను ప్రతిషేధవాక్యము వచ్చినతర్వాత సర్పప్రతీతి కలుగుచున్నదనుట అసంబద్ధము. సర్పమే కన్పింపనిచో నేది ప్రతిషేధింపబడుచున్నది? ముందు సర్పప్రతీతి యున్నది, తర్వాత ఈ సర్పము ప్రతిషిద్ధమగుచున్నదనికూడ అన వీలులేదు. ఉన్నవస్తువును ప్రతిషేధింపవలసిన అవసరముగాని, అవకాశముగానిలేదు. సర్పప్రతీతి, సర్పప్రతిషేధము ఏకకాలమున నున్నవని వాదించినచో, ఈ రెంటికిని పరస్పర సంబంధమేమియు నుండజాలదు. ఒకదానిని ఆశ్రయించుకొని రెండవది యున్నదని చెప్ప వీలుండదు. ఒకే ఒకసారి ఉత్పన్నములైన దూడయొక్క రెండు కొమ్ములలో ఒక కొమ్ము రెండవకొమ్మును ఆశ్రయించుకొని వచ్చునది కాదుగదా! కావున ధర్మములు స్వభావశూన్యములని చెప్పుట యుక్తియుతము కాజాలదు.

ఈ పూర్వపక్షమునకు ఇరువది యొకటవ కారికనుంచి సమాధాన మొసగబడుచున్నది. మొదటి కారికలో నిచ్చిన ఆక్షేపమునకు 21, 22, 23 కారికలు ప్రత్యుత్తరము నొసగుచున్నవి.

21. హేతుప్రత్యయములలోగాని, వీని సముదాయమునగాని, ఇతరత్రగాని, మాటలు లేనిచో సర్వభావములు శూన్యములని, నిఃస్వభావములని నేను చేసిన వాదము స్థిరపడగలదు.

తమతమ హేతువులలోగాని, మహాభూతములలోగాని, వీనిలో ప్రతియొక్కదానియందుగాని, వీని సముదాయమునగాని ప్రతిజ్ఞావాక్యములోని మాటలు కన్పింపవు. ఈ హేతుప్రత్యయములకంటె భిన్నమైన ధర్మమేమియు లేదు గనుక ప్రతిజ్ఞావాక్యములోని మాటలు సహితము స్వభావశూన్యములు. అప్పుడు సర్వభావములు నిఃస్వభావములను వాదము స్థిరపడగలదు. మాటలవలె సర్వభావములు స్వభావరహితములు, అందుచే శూన్యములునని తేలుచున్నది గనుక శూన్యములైనమాటలతో ధర్మశూన్యతను ప్రతిపాదింప వీలులేదను వాదము పొసగదు.

22. హేతుప్రత్యయముల నాశ్రయించుకొని ఉత్పన్నమగు వస్తువును ప్రతీత్యసముత్పన్నమందురు. ప్రతీత్యసముత్పన్నములైన భావములన్నియు శూన్యములని చెప్పబడినవి. ప్రతీత్య

సముత్పన్నమగునది అన్యాశ్రితమగుటచే స్వస్వభావరహిత మగుచున్నది.

శూన్యతయను శబ్దమునకుగల అర్థమును సరిగా తెలిసికొనకపోయినచో మధ్యమక వాదము బోధపడదు; అప్పు డీ వాద మసంగత మని వాదించుటయే అసంగతమగును.

స్వభావరహితము లగుటచే శూన్యములైన శబ్దములు ధర్మములను నిషేధింపలేవను ఆక్షేపము చేయబడినది. ధర్మములు ప్రతీత్యసముత్పన్నములగుటచే స్వభావరహితములని, అందుచే శూన్యములని చెప్పుట యుక్తియుతము. ధర్మములన్నియు హేతు ప్రత్యయములనుండి జన్మించునవైన వానికి స్వస్వభావము లుండజాలవు. ఆయాహేతు ప్రత్యయముల నాశ్రయించుకొనివచ్చిన భావములకు వాని స్వంత స్వభావములుండవు. ప్రతి ధర్మమునకు స్వస్వభావమున్నచో, ఇది హేతుప్రత్యయ జనితము కాజాలదు గనుక హేతుప్రత్యయము లనవసరములు కాగలవు. హేతుప్రత్యయములు లేని ధర్మములకు అస్తిత్వము లేదు. హేతుప్రత్యయములున్న ధర్మములకు స్వస్వభావములుండవు గనుక, అవి శూన్యములగుచున్నవి. ఇదేరీతిగా మన ముపయోగించు మాటలుకూడ హేతు ప్రత్యయములనుండి ఉత్పన్నములగునవి గనుక స్వభావరహితములు, శూన్యములు నగుచున్నవి. కావున సర్వధర్మముల నిజమైన స్వభావము శూన్యతయే, రథము, వస్త్రము, ఘటము మొదలగు ధర్మములను వివేచించితిమేని ఇవన్నియు కారణసామగ్రి నుండి జన్మించినవని తేలగలదు. అప్పుడు వీటికి స్వంతభావము లుండవు. మట్టినుండి వచ్చు ఘటమునకు మట్టి యొక్క స్వభావమే ఉండగలదు కాని వేరొక క్రొత్త స్వభావముండదు. ఇట్లే మాటలుకూడ స్వభావశూన్యములగుటచే సర్వ ధర్మములు శూన్యములను ప్రతిజ్ఞావాక్యము సుప్రతిష్ఠిత మగుచున్నది. స్వభావశూన్యములై ఘట పటాదు లెట్లుపయోగపడుచున్నవో, అట్లే నిఃస్వభావములైన మాటలుకూడ వాదమున కుపకరింపగలవు. కాబట్టి శబ్దములద్వారా శూన్యతను ప్రతిపాదింప వీలులేదను ఆక్షేపము చెల్ల నేరదు.

23. ఇంద్రజాలవశమున నిద్దరు పురుషులు నిర్మింపబడిరనుకొనుము. లేక మాయద్వారా వచ్చిన పురుషు లిద్దరున్నారనుకొనుము. వీరిలో నొక డింకొకరిని ఏదేని పనినుంచి అడ్డగింపగోరి ప్రతిషేధించుచుండెనని యెంచుము. ప్రతిషేధింపబడు వస్తువునకు, ప్రతిషేధమునకుగల సంబంధ మిట్టిదే.

మాయద్వారా నిర్మింపబడిన పురుషుడు మరియొక మాయానిర్మితుని ప్రవృత్తిపరునిగా వ్యాపృతుడైనట్లు గమనించి, అతనిని ప్రతిషేధింపజూచుననుకొనుము. వీరిలో ప్రతిషేధించు మాయాపురుషుడు శూన్యమైన, ప్రతిషిద్ధుడగు మాయాపురుషుడుకూడ శూన్యమే. ప్రతిషిద్ధుడగు మాయాపురుషుడు శూన్యుడైన ప్రతిషేధించువాడు సహితము శూన్యుడే. ఇదేవిధముగా శూన్యములగు మాటలతో సర్వభావములు స్వభావశూన్యములని చెప్పబడునపుడు ఆ భావముల స్వభావములు ప్రతిషేధింపబడుచున్నవి. ఆరు తెరగులుగా ఇచ్చిన ఆక్షేప మీ సమాధానముతో పరాస్తమగుచున్నది. కావున ప్రతిజ్ఞావాక్యములోని మాటలు సర్వభావాంతర్గతమైనవి కావు. కాని ఈ మాటలు, ఆ ధర్మములు అన్నియు శూన్యములే. అందుచేత సర్వభావములు శూన్యములు కావని చెప్పుటకు వీలులేదు.

24. రెండవ కారికలో చేయబడిన ఆక్షేపమున కీ కారికలో సమాధానమీయబడుచున్నది.

మాటలు స్వభావశూన్యములు. మాటలు దేనిని చెప్పుచున్నవో అదికూడ స్వభావశూన్యమే. కావున మధ్యమకవాదమున దోషము లేదు. అందుచేత విశేషహేతువును నిర్వచింపవలసిన అవసరము మధ్యమకులకు లేదు.

స్వస్వభావముగలది అనుత్పన్నమైనది. హేతుప్రత్యయములనుండి ఉత్పన్నములగునవన్నియు స్వభావశూన్యములగుటచే మాటలు కూడ నిఃస్వభావములగుచున్నవి. మాటలు, ధర్మములుకూడ శూన్యములగుటచే మధ్యమకవాదమున విషమహేతుప్రసక్తిలేదు. మాటలు శూన్యములు కావని, ధర్మములు మాత్రమే శూన్యములని చెప్పినచో వైషమికదోషము వాటిల్లగలదు. అప్పుడు విశిష్టహేతువును విడిగా చెప్పవలసివచ్చును. కాని ఇట్టి వైషమ్యము మధ్యమకవాదమున లేదు.

మూడవ కారికలోని ఆక్షేపమునకు 25, 26, 27, 28 కారికలలో ప్రత్యుత్తరమీయబడుచున్నది,

25. ఒకడు శబ్దముల నుపయోగించుచు 'శబ్దముచేయకుము' అని ఇతరుని వారించునట్లు మధ్యమకుడు ధర్మస్వభావములను ప్రతిషేధించుచున్నాడని ఆక్షేపింపబడినది. కాని ఈ దృష్టాంతము మధ్యమకులకు సమ్మతముకాదు. ఒకశబ్దమును మరియొక శబ్దముతో ప్రతిషేధింపగలమని మధ్యమకు లంగీకరింపరు.

మధ్యమకసంప్రదాయమున శబ్దము అశూన్యముకాదు. కాని మాటలు శూన్యములు, మాటలు ప్రతిషేధించు ధర్మములుకూడ శూన్యములే. ఒకశబ్దము వేరొకశబ్దముయొక్క అస్తిత్వమును ప్రతిషేధింపలేదు, దానిస్వభావమునుకూడ త్రోసివేయలేదు.

26. స్వభావశూన్యములగు మాటలు నిఃస్వభావతను ప్రతిషేధింపగల్గినచో సర్వధర్మములుస్వభావసహితములను తాత్పర్యము సిద్ధింపగలదు.

'మాట్లాడవద్దు' అను శబ్దముతో ఇతరులుచ్చరింపబోవు శబ్దములను నివర్తింపజేయగల్గినట్లే నిఃస్వభావములగు మాటలతో నిఃస్వభావములగు ధర్మములకు వ్యావృత్తి కలుగుచున్నయెడల ఆక్షేపమున కన్పించు దృష్టాంతముపపన్నముకాగలదు. కాని స్వభావశూన్యములగు మాటలద్వారా ప్రతిషేధింపబడునది ధర్మముల స్వభావమే కాని, వాని నిఃస్వభావము కాదు. నిఃస్వభావములగు మాటలద్వారా నిఃస్వభావములైన ధర్మముల స్వభావశూన్యత ప్రతిషేధింపబడినచో ఆ ధర్మములు స్వభావసహితములని ఋజువుకాగలదు. స్వస్వభావసహితములైన ధర్మములు శూన్యములు కాలేవు. కాని ధర్మములన్నియు శూన్యములని మధ్యమకులు ప్రతిపాదించుటచేత ఆక్షేపములో కన్పించు దృష్టాంతము సరియైనది కాదని స్పష్టమగుచున్నది.

(సశేషము)

మహాప్రభు వల్లభాచార్యులు

శ్రీ కర్ల రాజశేషగిరిరావుగారు, ఎం.ఏ.

(గతసంచిక తరువాయి)

1607 వ సంవత్సరమున విఠలనాథుడు సంప్రదాయానుసారము పుష్టిసంప్రదాయాచార్యుడాయెను. అప్పటినుండి ఆయన సంప్రదాయోన్నతి, గ్రంథనిర్మాణకార్యమునందు నిమగ్నుడయ్యెను.

సాంప్రదాయికవ్యవస్థ :—

మొట్టమొదట పుష్టిమార్గసంప్రదాయమునందు సాంగోపాంగముగ జర్చించి యొక నూతన వ్యవస్థ నేర్పఱచెను. మహాప్రభు తిరోధాన సమయంబున విఠలనాథునికి పదునైదేండ్లు; అందువలన పుష్టిసంప్రదాయమున కనువగు సేవాభావనాయథార్థరహస్యమును గనుగొను నవకాశము కలుగక పోయెను. వల్లభాచార్యుడు దామోదరహారసానికి సాంప్రదాయిక రహస్యమును దెల్పెను. ఈతడు వల్లభుని ప్రియశిష్యుడాంతరంగికుడును. విఠలనాథుడు దామోదరహారసానియొద్ద పుష్టిమార్గీయసేవావిధి యథార్థజ్ఞానమును సంపాదించెను. వల్లభుని రెండవ శిష్యుడగు ప్రచ్యుతదాసు పుష్టిమార్గరీతులను, లీలాభావములను విఠలనాథునకు దెల్పెను.

పుష్టిమార్గీయసేవాభావమునందు క్రియాత్మకరూపంబును విస్తరింపజేయవలె నను సంకల్పమువిఠలనాథునకుగల్గెను. అందువలన ఈయన శ్రీనాథసేవాంతర్గతశృంగార, భోగ, రాగ, విసార యోజనమును గల్పించెను. వల్లభుని సమయమందు శ్రీనాథునిసేవ సామాన్యవిధిని జరుగుచుండెను. అందువలన ఆయనసేవ 'ఫాగ్' తోను 'ముకుటము' తోడను జరుగుచుండెను. కాని విఠలనాథుడు వానిని విస్తరింపజేసి నిమ్నలిఖితాష్టవిధుల నేర్పఱచెను.

(1) ఫాగు (2) పేంటా (3) దుమాలా (4) పగా (5) కుల్హే (6) సేహరా (7) టిపారా (8) ముకుట. ఉక్తశృంగారముతో నానావిధ వస్త్రభూషణవ్యవస్థను గావించెను; అనేకోత్సవములను జేయించెను; వివిధరీతుల 'ఠాకూరు' లీలలను జేయించు చుండెను.

భోగవిస్తారమును గావించి, యష్టసమయములందు ఋత్వనుసారము బాలభావకప్రదర్శక భోజ్యసామగ్రినిబ్రస్తుతింపజేసెను. ఆయన 'అన్నకూటము', 'ఛప్పనము' భోగములరీతి యుత్సవములను బ్రచలింపజేసెను. ఠాకూరునకు నానాప్రకార వ్యంజనములను సమర్పించు నియమమేర్పఱచెను.

ఠాకూరునం దనురాగవ్యాప్తిని దృష్టియందుంచుకొని, 'అష్టఝాంకి'లతో ఋతుసమయానుసారము కీర్తన వ్యవస్థను గావించెను. దీనికొఱకు అష్ట ఛాపస్థాపన మొనరించెను.

అష్టఛాపసంస్థాపన :—

ఠాకూరుయొక్క 'అష్టఝాంకీ' సంకీర్తనమునందు ఋతుసమయము ననుసరించి విభిన్న రాగములందు పాడు పద్ధతి యుండెను. దీని

కొఱకు పరమోచ్చకవిత్వముతోబాటు గాయన వాదన కళల యథార్థజ్ఞాన మత్యావశ్యక మాయెను. వల్లభాచార్యుని సమయమందు కుంభనదాస సవకాశము ననుసరించి, సూరదాసు పరమానందదాసుని నియమితరూపంబున విభిన్నపదంబులను బాడుచు శ్రీనాథుని సంకీర్తన మొనరించెడివాడు. అధికారికృష్ణదాసుగూడ ఈసంబంధమందు యథావకాశముగ సహాయ మొనరించెడివాడు.

విఠలదాసు 'అష్టఝాంకీ'లను నియమిత కీర్తనకొఱకు కావ్య, సంగీతకళావిశారదు లగు 'అష్టకీర్తనకారుల' యావశ్యక మున్న దని గ్రహించెను. ఇందుకు తండ్రిగారి సేవయందున్న నలుగురు సేవకులను — కుంభనదాసు, పరమానందదాసు, సూరదాసు, కృష్ణదాసులతోను, తనకావ్యసంగీతకళాకోవిదు లగు నల్గురుశిష్యులు — గోవిందస్వామి, ఛీతస్వామి, చతుర్భుజస్వామి, నందదాసును సమ్మిళితపఱచి యొక మండలిని స్థాపించెను. అది 'అష్టఛాప' మను పేరుతో ప్రసిద్ధి నొందెను.

శ్రీనాథుని సమ్ముఖంబున కీర్తనకొఱకు ఆ సమయంబున కీర్తనకారులు సుకవులు, సంగీతజ్ఞులగుటయే గాక శ్రీనాథుని యాంతరంగికలీలల నెఱుంగుటయు నత్యావశ్యక మని తోచెడిని. అప్పుడే కవి తన్మయుడై భగవల్లీలలను, యథార్థరూపంబున కీర్తింప గలడు. అష్టమహానుభావులు శ్రీనాథుమూలలీలాస్థిత — అర్జున, కృష్ణ, తోక, ఋషభ, శ్రీదామ, సుబల, విశాల, భోజనామకాష్టసఖు లని నమ్మెడివారు. వీరు క్రమంబున కుంభనదాసు, సూరదాసు, పరమానందదాసు, కృష్ణదాసు, గోవిందస్వామి, ఛీతస్వామి, చతుర్భుజదాసు, నందదాసురూపంబున శ్రీనాథునితో వారిసేవకు భూమిపయి నవతరించిరి. అందువలన నష్టఛాపకవులకు సంప్రదాయమునందు 'అష్టసఖులని'యు విఖ్యాతి గలదు.

హేకృష్ణ స్తోక హే అంశో, శ్రీదామన్ సుబ లార్జున ।
విశా లర్షభ తేజస్విన్ దేవప్రస్థ వరూథప ॥

శ్రీమద్భాగవతె దశమస్కంధపూర్వార్ధముఅ.22.
శ్రీకృష్ణు డేకాదశసఖులను సంబోధించెను.

సూరదాస సోతౌకృష్ణ, తోక పరమానంజానో।
కృష్ణదాస సోఋషభ ఛీతస్వామి సబల బఖానో।
అర్జున కుంభనదాస, చతుర్భుజదాస విసాలా।
విష్ణుదాస సోభోజ,స్వామిగోవింద శ్రీదామాలా।
అష్టఛాప ఆఠోంసఖా, శ్రీద్వారకేసపరమాన।
జినకేకృతగుణగానకరి, నిజజనహోతసుధాన॥
(సూరనిర్ణయ్, పృ 90)

ఇవ్విధంబున నష్టకవుల నేర్పఱచి, ఋతుసమయలీలాభావన లనుసరించి, సమయానుకూలంబుగ పదంబులను బాడుచుండిరి. వారే పుష్టిసంప్రదాయ వ్రజభాషాసాహిత్యమునం దమూల్యనిధులు. వీరివలన సాహిత్యోన్నతియు, సంప్రదాయోన్నతియును కల్గెను.

అష్టఛాప మహానుభావుల శరణాగతి కాలము, వారిమూల లీక్రిందివిధముగ నుండును.

కవి	శరణాగతి కాలము	మూలనామము
కుంభనదాసు.	1556.	అర్జున సఖుడు.
సూరదాసు.	1567.	కృష్ణ సఖుడు.
కృష్ణదాసు.	1568.	ఋషభ సఖుడు.
పరమానందదాసు.	1577.	తోక సఖుడు.
గోవిందస్వామి.	1592.	శ్రీదామా సఖుడు.
ఛీతస్వామి.	1592.	సుబల సఖుడు.
చతుర్భుజదాసు.	1598.	విశాల సఖుడు.
నందదాసు.	1607.	భోజ సఖుడు.

వీరికిసహాయంబుగ రత్నకారు లుండిరి. వారు వీరికీ రనలను లిపిబద్ధ మొనరించుచుండిరి. వీరు ఆశుకవులు, సమయానుకూలముగ లీలాభావనలు హృదయానుభూతి ననుసరించి గాయన మొనరించుచుండిరి.

1638 యందు విఠలనాథుని కాలంబున పిీ సేవ్యభగవన్మూర్తులకు సప్తస్వరూపంబులు గలవు. వీనికి సప్తనిధుల రూపంబున సేవ్యమానసంపత్తి యాయెను. గోస్వామి సప్తభగవద్రూపంబులను సప్తపుత్రుల కిచ్చెను, దానితో వివిధపూజలు ప్రారంభ మాయెను. వీనిని 'సప్త గృహములు' లేక 'సప్త పీఠము' లందురు.

పుత్రునిపేరు	స్వరూపము	స్థలము
గిరిధరజీ.	శ్రీమథురేశజీ.	కోటా
గోవిందరాయజీ.	శ్రీవిఠలనాథజీ.	నాథద్వారా
బాలకృష్ణజీ.	శ్రీద్వారకాధీశజీ.	కాంకరౌలీ.
గోకులనాథజీ.	శ్రీగోకులనాథజీ.	గోకుల..
రఘునాథజీ.	శ్రీగోపాలచంద్రమాజీ.	కామవనము.
యదునాథజీ.	శ్రీబాలకృష్ణజీ.	సూరతు.
ఘనశ్యామజీ.	శ్రీమదనమోహనజీ.	కామవనము.

వేద శాస్త్ర పురాణేతిహాసాధ్యయనము గావించినట్లు రచించిన గ్రంథములను బట్టి బుజువగు చున్నది. దాదాపు 50 గ్రంథములను రచించెను. గోస్వామికృతస్వతంత్రగ్రంథములందు 'విద్వన్మండనము' ముఖ్యమైనది; దీని యందు ఆయన అపూర్వపాండిత్యమును జూపెట్టెను.

ప్రముఖగ్రంథములు:—

(1) అణుభాష్యమంతిమాధ్యాయము (2) సుబోధిని (పూర్తిటీక) (3) షోడశగ్రంథటీక (4) నిబంధప్రకాశటీక (5) విద్వన్మండనము (6) భక్తిహంస (7) భక్తిహేతు (8) భక్తి నిర్ణయము (9) విజ్ఞప్తి (10) శృంగారరసమండనము (11) స్వామినీస్తోత్రము (12) అన్యస్తోత్రములు.

తిరోధానము:-

గోవర్ధనగోకులపురజతీపురనామస్థానమునందు తిరోధానమయ్యెను. శ్రీనాథుని రాజభోగానంతరము మధ్యాహ్నకాలమందు ఆయన లీలాప్రవేశమును గావించెను. గిరిరాజపర్వతకందరమందు ప్రవేశించి, ఆయన గోవర్ధననాథునియందు సదేహముగ లీనమయ్యెనట! ఆయన తిరోధానము 1642 ఫాలున కృ ౭కా పమియం దాయెను.

మహత్వము:—

శుద్ధాద్వైతసిద్ధాంతోన్నాయకుడు, పుష్టిసంప్రదాయప్రవర్తకుడు మహాప్రభువల్లభుడైనను, దీనికి నుచిత వ్యవస్థను గల్పించి, వాస్తవికోన్నతికిబాటుపడినది శ్రీవిఠలనాథుడే. ఈయన మహాప్రభునివలె ననేకయాత్రలను గావించెను. మఱియు నిజధార్మికసిద్ధాంతవ్యాపకప్రచారమును గావించెను. ఆయన యలౌకిక వ్యక్తిత్వ - ప్రకాండపాండిత్య - ఉదారధార్మికసిద్ధాంత — ములవైపున కగణితవ్యక్తు లాకర్షింపబడిరి; మఱియు ననేకు లతని శిష్యులైరి. ఈయనసేవామండలియందు రాజమహారాజులు, విద్వాంసులు, పండితులు, గాయకులు, కళాకారులు, భగవద్భక్తులు మొద లగు సర్వశ్రేణులకు జెందిన వ్యక్తు లుండిరి. ఈయన భక్తిమార్గము

నందు జాతిభేదములను, ఉచ్ఛనీచతత్వములను పాటించెడివాడు కాడు. అస్పృశ్యులకు, మహమ్మదీయులకు భక్తిమార్గము నుపదేశించెను. మోహాను డస్పృశ్యుడు; తానసేను, రసఖాను, ఘనానంద మహమ్మదీయులు.

ఈయనసుప్రసిద్ధధర్మాచార్యుడేగాక ప్రకాండ విద్వాంసుడు; కళాకారుడు; కావ్యసంగీతమర్మజ్ఞుడు; చిత్రకారుడు; వ్రజభాషామహాపోషకుడు. అష్టఛాపమహాకవులవలన వ్రజభాష యనుపమోన్నతినిగాంచినది. ఆయనచే నిర్మింపబడిన 'బాలకృష్ణ' చిత్రమే చిత్రకళాజ్ఞానమును దేటపఱచును. గోస్వామివిఠలనాథుని మహత్తరకార్యములే భారతీయధర్మపీఠమునందు ప్రముఖసోపానము లైనవి. మధ్యకాలమునం దుత్తరభారతమునందు వ్యాపించియున్న నిరాశ, స్పృహను బోగొట్టి ప్రజాహృదయములం దాశారేఖలను మొలకలెత్తించిన ధర్మాచార్యుడు, లోకనాయకుడును, యుగపురుషుడును. ప్రజాహృదయము శ్రీకృష్ణలీలామృతమును గ్రోలుచు జీవితమునం దొక పరిపూర్ణవిశ్వాసమును నెలకొల్పుకొన గల్గినది, దానికి కారణము మహాప్రభువల్లభాచార్యస్థాపిత పుష్టిమార్గప్రచారకుడగు గోస్వామినాథుడే. హృదయవీణియను మీటి శ్రీకృష్ణునిలీలావిశేషములను పదరూపంబున హత్తుకొనునట్లు రచించి చైతన్యమును గల్గించిన సూరదాసు మహాకవి యుగపరిమాణమును ద్రిప్పిన శాంతిమూత. భక్తమాలయందు గోస్వామియొక్క సేవాప్రణాళి భక్తిభావనను ప్రశంసించుచు కలియుగమునందు బుట్టిన ద్వాపరయుగపురుషు డని చెప్పబడినది.

రాగభోగనిత వివిధ రహాత పరిచర్యాతత్పర్ ।
సజ్యాభూషణవసనరుచిరరచనా అపనేకక్ ।
వహ్ఁగోకుల వహానంద సవనదీక్షిత కోస్హై ।
ప్రగటవిభౌజహూ షోష దేఖి సురపతి మన
మోహై

వల్లభసుత బల భజకే ।
కలియుగమే ద్వాపరజహై ।
విఠల వ్రజరాజ జసా ।
లాలలడాయకై సన్నిహై !

గోస్వామికి నేడ్గురు పుత్రులును, పదునాల్గురు పౌత్రులును, ఆరుపుత్రిక లుండిరని 'సంప్రదాయకల్ప' మందు వ్రాయబడినది. అట్టి పరివారమును, లౌకికకీర్తినిబొంది, ఉన్నత సంప్రదాయము నేర్పఱచి లీలాప్రవేశము గావించెను.

యోగాగ్ని దగ్ధ కర్ములు యోగీశ్వరు లే మహాత్ము నొం డెఱుంగక స
ద్యోగ విభాసిత మనముల బాగుగ వీక్షింతు రట్టి పరము భజింతున్ ॥
విశ్వకరు విశ్వదూరుని విశ్వాత్ముని విశ్వవేద్యు విశ్వు నవిశ్వున్
శాశ్వతు నజు బ్రహ్మప్రభు నీశ్వరునిం బరమపురుషు నే సేవింతున్ ॥

—గజరాజుమొఱ - పోతరాజు.

పరమావధి

[శ్రీ గురుభక్త పెద్దిభొట్ల కృష్ణశాస్త్రిగారు]

మనుష్యుని పరిణామము ఏడు మెట్లుగల నిచ్చెనవలె నున్నది. దిగువ మూడుమెట్లలోను త్రిదేహస్వరూపుడైన పురుషుడు ప్రకృతిబద్ధుడై ప్రకృతియే తాననుకొని వ్యవహరించెను. అప్పుడు పురుషుని ఇచ్ఛాజ్ఞానక్రియాశక్తులను ప్రకృతి తనస్వార్థమునకు పలువిధములుగ దుర్వినియోగముచేసినందున మితిలేని దుఃఖముల పాలై జన్మజన్మలలో ననుభవమునుపొంది తుదకు ప్రస్తుతస్థితిలోనికివచ్చి వృద్ధిలేక ఆగిపోయియున్నాడు. ఇట్టియనుభవమువలన మనకు కలిగిన లాభము ''అహంకారము'' మమకారము బలమైనవి. అందుచేత మనము తెలిసికొనిన పాఠములు ఏవన:-

1. ఇహమందు నిజమైన సుఖములేదు.

2. ఇహసంబంధసుఖములన్నియు తుదకు దుఃఖభూయిష్ఠములే.

3. నేను దేహప్రపంచమునకు రాజును.

4. దేహములనునవి నాకు సేవకులు లేక పనిముట్లు.

5. భగవంతుని యిచ్ఛాప్రకారము వాని మహాసంకల్పమును నెరవేర్చుటలో నేను తోడై పనిచేయుటకే యీ దేహమున్నది. ఇవి నాకు సహకారులుగా పనిచేయుటకుద్దేశింపబడినవి.

6. కనుక ఇంతవరకు చలాయించుచున్న దేహరాజ్యమును ప్రకృతినుండి నేను తీసికొనవలెను అని దృఢసంకల్పము బుద్ధి నాకు కలుగుచున్నవి.

7. దేహరాజ్యమును ప్రకృతినుండి పురుషుడు తీసికొనుటలో చేయవలసినది యుద్ధమై యున్నది. ఇదియే కురుక్షేత్ర యుద్ధము.

ఇట్టి యుద్ధమునకు ముఖ్యముగా కావలసిన బలము స్థూలబలముకాదు. ఇచ్ఛా జ్ఞాన క్రియా శక్తులయొక్క ఆధ్యాత్మికబలమై యున్నది.

కనుక ఇట్టి బలమును సంపాదించుటకుగాను మనపురాణములు మొదలగు మహామతగ్రంథములు అనగా శ్రుతి, స్మృతీతిహాసాదులను చదువుట, వినుట వానియందుండు అంతరార్థములను తెలిసికొనుట యవసరము. తెలిసికొనుట తెలిసికొనినదానిని ఆచరణలోపెట్టుట కూడ ముఖ్యమైనవి.

కనుక జీవితమున కనుకూలమగు అంతరార్థములను కొన్నిముఖ్యఘట్టములను చెప్పదలచితిని.

కనుక వానియందుండు స్వారస్యమును గ్రహించి అందరకు వెల్లడిచేసి సరియైన జీవితములోనికి తెచ్చుటకు తగినప్రయత్నములు చేసి దేశోద్ధరణ చేయుదురుగాక.

అంతరార్థమును తెలిసికొనుటకు ముందుగా మనము ''పురాణములనగా నేమి? ఇవి ఎట్టివారు వ్రాసిరి? ఇవి ఏమి తెలియజేయును? ఎట్టి యర్థముల నిచ్చును? ఆయా రాజుల చరిత్రములు నిజమేనా? అని యోచింపవలయును. ప్రాచీనగ్రంథమునకు పురాణమని పేరు. ప్రాచీనమైనను నవీనముగా కల్పించు కథ. పురాణములు దివ్యదృష్టి కలవారు వ్రాసినారు. ఇవి

సృష్టి ఎట్లు జరిగినదో యా చరిత్రమును తెలియజేయును.

1. విగ్రహములు, 2. కథ, 3. నీతి. 4. తత్త్వము, 5. మోక్షము, ఈ అయిదువిధములుగా నీ పురాణము లుపయోగించును.

పిల్లలు విగ్రహములనుచూచి వానిచరిత్రములు తెలిసికొని యానందించెదరు. అంతకన్న పెద్దవారు చరిత్రలను జదివి దానిలోని కథలు జదివి గ్రహించి యా కథలనే చూచి ఆనందించెదరు. అంతకంటె పెద్దవారనగా పరిణామస్థితిలో పెద్దవారు చరిత్రములలో నుండెడి నీతులను విడదీసి గ్రహించి యానందించెదరు. అంతకంటె పరిణామములో వృద్ధియైనవారు బాహ్యచరిత్రములోని యంతరార్థమును తెలిసికొని దానితత్త్వమును విమర్శించి యానందించెదరు. ఇంకను తుదకు జ్ఞానులు దానితత్త్వమును నిధిధ్యాసచేసి తపస్సుచే సమాధిలోనికి వెళ్లి తుదకు ముక్తిని పొందెదరు. ఆ రోజులలో దైవప్రేరితులైన రాజులు ఋషులు నుండెడివారు. ఇవి వ్రాసినప్పుడు కథలు నీతులు బాగుగా ముందు కాలమున తెలిసికొనుటకు వ్రాయబడినవి. ఇహసంబంధమైన ప్రజలు కామమోహితులై జ్ఞానము మరుగుపడి తత్త్వార్థము బోధకానందున అంతరార్థముగల కథలతోను నీతులతోను వీనిని పూర్వులు వ్రాసినారు. అంతరార్థము అప్పటిలోనే వ్రాసియున్న యెడల ప్రపంచమే లేదు. జ్ఞానము సృష్టితోనే వచ్చినచో, సృష్టియొక్క పరిణామమే లేదు. సృష్టియే లేదు

నీతి బాగుగా తెలిసిన పిమ్మట ఆ నీతి యస్థికలకు బాగుగా పట్టిన పిమ్మట తత్త్వబోధ బాగుగా తెలియును. 'తత్' అనగా 'ఆపరమాత్మ'. 'త్వం' అనగా 'నీవే' అని యర్థము. పరమాత్మ పెద్దమంట అనుకొందము. దానిలోని విస్ఫులింగములు అనగా నెరసులు జీవాత్మలవంటివి. జీవాత్మ ప్రయాణమునకుముందు ప్రవృత్తియాత్రచేసి పిమ్మట నివృత్తియాత్రచేసి తుదకు తన పరమాత్మస్థానమునకు చేరును.

పరిణామస్థితిని సర్వమును భాగవతము చెప్పును. ఇది ముఖ్యముగా భక్తియోగము చెప్పును. ఇతరగ్రంథములు జ్ఞానయోగమును కర్మయోగమును చెప్పును. గీతలు బ్రహ్మసూత్రములు కర్మయోగము, శుద్ధజ్ఞానయోగమును చెప్పును. ఉపనిషత్తులు శుద్ధజ్ఞానయోగమును చెప్పును. ''అన్ని జ్ఞానయోగములు చెప్పినారు. భక్తియోగమును చెప్పు''మని నారదుడడుగగా వేదవ్యాసునిచే భాగవతము భక్తిని గూర్చి చెప్పబడినది. ఇందు అంతమాత్రముచేత నితరయోగములు లేవని కాదు.

శ్రీశుకులు జీవన్ముక్తులు. పుట్టుకయు చావును లేనివారు. దేశమునకు అనేకవిధములుగా సాహాయ్యము చేయుచుందురు. కనుకనే అనుభవమున్నవా రనుభవము కలుగజేయుటకు చెప్పవలెను. పరీక్షిన్మహారాజునకు పాము కఱచి చచ్చునని శాపమువచ్చినప్పుడు శ్రీ శుకులు జీవన్ముక్తులు గాన పరీక్షిత్తు జీవన్ముక్తుడగుటకు తగినస్థితిలోనున్న వాడుగనుక వానికి జీవన్ముక్తిని గురించి చెప్పవలసివచ్చినది. సూర్య చంద్ర వంశపురాజుల చరిత్రము మనుష్యుని ప్రవృత్తి నివృత్తిమార్గములను తెలుపుడుచేయును. దానిలో యుద్ధములు చేయుట రాజ్యములు సంపాదించుట పౌరుషమును చూపించుట దుష్టులను శిక్షించుట శిష్టులను రక్షించుట పుత్రులను బడయుట రాజ్యమేలి ప్రజలను సుఖంపజేయుట మొదలగునవన్నియు నిహసంబంధమైన పనులు. ఇంద్రియసుఖములను కోరి చేయుపని ప్రవృత్తి.

దీనియందు తీర్ణతను అనగా జయమును పొందిన పిమ్మటనే ప్రయాణికుడు నివృత్తియాత్రచేయుటకు సన్నద్ధుడు కావలెను.

ఇంతవరకు సూర్యవంశపురాజులు వారి పరాక్రమము వారిరాజ్యము ప్రవృత్తివిశేషములు చరిత్ర మొదలైనవానిని శ్రీశుకులు పరీక్షిత్తునకు చెప్పినారు.

పిమ్మట నివృత్తి జీవయాత్రను గురించి ప్రారంభించి చెప్పుచు చంద్రవంశము నెత్తుకొని శ్రీశుకులు పరీక్షిన్మహారాజునకు తత్త్వబోధ చేయుచున్నారు. చంద్రవంశములో వివేకము బయలుదేరినది. బుధుడు కలిగెను. అపరిశుద్ధ మనస్సును వదలివేసి బుధుడు రాజ్యమును భార్యను పిల్లలను వదలివేసి దుఃఖము దాని పుట్టుక దాని యుపయోగము దానిని జయించుట ప్రపంచమునకు బోధజేసి ముక్తి చెందెను. చంద్రవంశములో చెప్పబడిన రాజఋషులు యతులు జ్ఞానులు బయలుదేరి యీ స్థూల రాజ్యమును వారిమంత్రులకు వదలివేసి నివృత్తి యాత్రజేసి మోక్షము చెందిరి అని చెప్పుచు వచ్చెను. చంద్రవంశములో రాజులుగానున్న జీవులు ఇహసుఖములను వదలి అరణ్యములోనికిపోయి పరమాత్మనుగూర్చి జపించి మోక్షమును పొందిరి.

పరమాత్మ నుద్దేశించి జీవాత్మ నిమిత్తమై చేయు ఫలరహితమైన సుకర్మ యావత్తు నివృత్తి అనబడును.

ఇది ఇంతటితో సూర్యవంశము అంతమై చంద్రవంశము ప్రారంభమైనదని చెప్పు నితిహాసమై యున్నది.

దేవి నామముఁ బలుకుచు దివికిఁ జనఁగఁ గందు నేనియు, నా కేల కాశియాత్ర?
గంగకును గయకు మఱియుఁ గంచి కైనఁ బతిత పావన ప్రథిత ప్రభాసమునకు
నేని బోవఁగా నేల నా కింకఁ? జెపుమ — మూఁడు సంజెలను మిగులఁ బూన్కి తోడ
మాతృ నామ జపంబును మాన కున్న మానవున కేల నిఁకఁ గర్మలను నొనర్ప?
భక్తిసాధనలకు మాన వచ్చుఁ గూడఁ; గర్మ లొండొండ వెన్నంటఁ గలవె కాని
యతని మీఱంగ వానికి నైతి కాదు. దానధర్మంబులును వ్రతతతియుఁ దాము
మదికి నింపును గూర్పవు మదనునకును. దేవి ఆనందమయి గౌరి దివ్య పాద
పద్మమే అతఁ డాసించు వరము; మఱియు దానిఁ గోరియె చేయును త్యాగమును.
దేవదేవుఁడు మృడుఁడుఁ దా దీక్షతోడ దేవి మహిమల నుతియించె దేల్చఁ దనదు
వదనములను నైదింటిఁ దత్పరత ననఁగ, అంబ నామ శక్తి అది ఇంత అనుచుఁ
దెలియఁగ ఎవరికిఁ దర మగును? అరయు మోయి.

—శ్రీరామకృష్ణసూక్తిసుధ, పుట 111-2.

వార్తలు, విశేషాలు

వేదారణ్యంలో రామకృష్ణమిషను వారు కట్టించిన వలస

ఇటీవలి తుపానులో చాల దెబ్బ తిన్న 200 హరిజనకుటుంబాలవారికై మదరాసు రామకృష్ణమిషనువారు కట్టించిన 'వలస' పేరు రామకృష్ణపురము. మదరాసు గవర్నరు శ్రీ 'జాక్' గారు దానిని గడచిన ఫెబ్రువరి తే 10 ది ఆదివారంనాడు ఆవిష్కరించారు. ఆనాడు వేదారణ్యంలో ముఖ్యంగా రామకృష్ణపురంలో ఉత్సవోత్సాహాలు పొంగిపొర్లాయి. ఇండ్లదానం పుచ్చుకొన్నవారు తమతమ యిండ్లను బాగా అలంకరించారు. ఊరంతా సింగారింపబడ్డది. మధుర నాగస్వర సంగీతంతో దినం ప్రారంభం ఐంది. తర్వాత వేదపారాయణాన్ని వాసుపూజను నవగ్రహహోమాన్ని ఊరిపురోహితులు జరిపారు. శ్రీ భవానందస్వాములు ప్రత్యేకపూజాహోమాలతో ఆరతితో శ్రీరామకృష్ణభగవంతుని విగ్రహానికి ప్రతిష్ఠ చేశారు. శ్రీ శారదేశానందస్వాములు సక్రమంగా సమగ్రంగా 'చండీ'పారాయణం కావించారు. మదరాసు రామకృష్ణ 'మఠ' 'మిషను'ల అధ్యక్షులు శ్రీ కైలాసానందస్వాములు ఇంటింటికి పోయి గంగాజలం ప్రోక్షించి 'లక్ష్మి' 'శ్రీరామకృష్ణు'ల పటముల నెలకొల్పి ఆరతి జరపడమే కాక ఆ కుటుంబాల వారి కందరికిన్ని బట్టలు చాపలు వగైరాలను పంచి పెట్టారు. మధ్యాహ్నం 12 గంట లప్పుడు పెద్ద పందిరిలో రామకృష్ణపురవాసులకు, వారిబంధువులకు మదరాసునుండి వచ్చిన భక్తులకు, సాధువులకు, — దాదాపు వేయిమందికి విందు జరిగింది. 2–30 గంట లప్పుడు శ్రీ రామస్వామిభాగవతులు శ్రీరామకృష్ణచరిత్రమును హరికథగా చెప్పినారు.

గవర్నరు శ్రీ ఎ. జె. జాక్‌గారును వారి సతీమణియు తంజావూరు కలెక్టరుగారును జిల్లా పెద్దఉద్యోగులున్నూ సరిగా 4–10 గంటలకు విచ్చేశారు. శ్రీమత్ కైలాసానంద – శుద్ధసత్త్వానందస్వాములు వారికి స్వాగతోపచారం చేసి, తక్కిన స్వాములనున్నూ పరిచయం చేశారు.

గవర్నరు 'వలస'ను తెరిచారు. వారి సతీమణి ఒకగదిలో దీపం వెలిగించారు. కట్టడాలను ఏర్పాట్లను చూచిన తర్వాత గవర్నరు ప్రభృతులు సభావేదికయొద్దకు వెళ్లినారు. అక్కడ అసంఖ్యాక ప్రజలు సమావేశమై ఉండినారు. వారిలో ఆ వలసలోని యిండ్లను ప్రతిగ్రహించినవాళ్లున్నూ ఉన్నారు.

గురుకులబాలికలు శాంతిమంత్రం చదవడంతో సభాకార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. శ్రీమత్కైలాసానందస్వాములు సదస్సుకు స్వాగతం పలికారు. కలెక్టరుగారు తమ కార్యనివేదికను చదివారు. శ్రీమచ్ఛుద్ధసత్త్వానందస్వాములు, ప్రముఖులు పంపిన సందేశాలను 'మిషన్' కార్యనివేదికను చదివారు. తుపాను వల్ల కలిగిన కష్టనష్టాలు తంజావూరు రామనాథ

జిల్లాలలో 'మిషను'వారు అన్న వస్త్ర గృహ పరికరాదులను అందజేసి చేసిన సేవ — నివేదికలో వర్ణింపబడ్డది.

"తాత్కాలికంగా చేయ వలసిన సాహాయ్యం ముగిసిన తర్వాత, నష్టపడ్డ ప్రజలకు వారి పరిసరాలలోనే నిలువ నిలుకడైన నీడను ఏర్పఱచే పనికి పూనుకొన్నాం. వెడకత్తలై అనే గ్రామం సముద్రతీరంలో ఉన్నందున 1952 లో వీచిన తుపానుకూడ అక్కణ్ణే ఎక్కువ నష్టాలు కలిగించింది. మొన్నటి తుపానులో అక్కడి ప్రజలకు కలిగినంత ఆపద మఱెక్కడి వారికిన్నీ కలుగ లేదు. 19 కుటుంబాలు గుర్తే లేకుండా అంతరించాయి. ఆ యేకైక గ్రామంలో మరణించినవారి సంఖ్య 172 కంటె ఎక్కువ. ఇకను 200 హరిజన కుటుంబాల వారికి ఆ ప్రళయంలో సర్వస్వమున్నూ కొట్టుకుపోయి వాళ్లు మిగిలారు.

"కాబట్టే 17-12-55 ది సెంటుజార్జికోటలో ప్రభుత్వంవారు సమావేశపఱచిన సదస్సులో మిషన్‌స్వాములు 'నిలువ నీడ బొత్తుగ కోల్పోయిన వారికి వలసవిడుదులు కట్టించియియ్య వచ్చును' అని ప్రతిపాదించారు. సర్కారువారు అభినందిస్తూ అంగీకరించి, 10 ఎకరాల భూమిని కొని మిషనువారి పరం చేయడమే కాక, వారి ప్లానును ఎస్టిమేటును ఒప్పుకొన్నారు.

"200 కుటుంబాలవారికై 200 పక్కాయిండ్లను కట్టడానికి మూడు లక్షల ధనం ఔతుందని అంచన కుదిరింది. అందు సర్కారువారు 1¾ లక్షలను ఇస్తామని వాగ్దానం చేశారు. శేషించిన 1¼ లక్షలకు మిషన్‌వారికి తమ 'సహాయనిధి'యే ఆధారం. 200 ఇండ్లలో 128 ఇప్పటికి పూర్తి ఐనాయి. వాటికే నేటి ఆవిష్కరణోత్సవం. వాటినే కాక మిషనువారు తమ సొంత ధనం వ్యయించి ఒక ప్రార్థనమందిరాన్ని గుడిని పిల్లలతోటను కట్టించి ఒక రేడియోను నెలకొల్పారు, ఒక పాఠశాలాగృహాన్ని కట్టింతామన్న సంకల్పం కూడా వారికి ఉంది. వీటిలో తుది మూడు ఐటములకు అయ్యే ఖర్చులో సగం తాము భరిస్తామని వేదారణ్యం 'బ్లాక్‌డెవలప్మెంట్' ఆఫీసరుగారు దయతో అంగీకరించారు.

"ఈ వలసవిడిదిని ఆదర్శప్రాయంగా చేయవలె అని మేము మాచేతనైనంత వఱకు ప్రయత్నించాం. కాబట్టి జరూరైన వసతులనన్నిటి ఏర్పఱుప నిశ్చయించాం. వేదారణ్యం మాడవీధినుండి వలసకొసవఱకు 6½ ఫర్లాంగుల గట్టి రస్తా వేయించాం. అందుకైన ఖర్చులో సగాన్ని సర్కారువారున్నూ బ్లాక్‌డెవలప్మెంటు ఆఫీసరున్నూ కలిసి భరించారు.

"విద్యుచ్ఛక్తిని వీధి దీపాలను మిషనువారు సరఫరా చేశారు. వేదారణ్యం పంచాయతీ సంస్థ వారు వాటికి ఇక ఏ ఏట అయ్యే ఖర్చు తాము భరిస్తామని దయతో సమ్మతించారు. ఈ వలసలో పది ట్యూబ్ బావులను కూడా త్రవ్వించ బోతున్నాం.

"ఇంకను 72 ఇండ్లను కట్ట వలసి ఉంది. వానల వల్లను పరికరాలు ఖర్చుపడిపోయినందువల్లను పని ఆగి పోయింది, త్వరలో పునఃప్రారంభం ఔతుంది. ఆరు నెలలలో పూర్తి ఔతుంది.

"ఈ మారుమూల చోటికి కట్టుబడి వస్తువులు అందడం మహాకష్టం. అందజేయడానికి యథాశక్తి కష్టపడ్డాం. నేటికి సిద్ధమైన కట్టడాలు పూర్తి కావడాని 8 నెలలు పట్టిందంటే, అది అంత దీర్ఘకాలం కాదు.

"రాష్ట్రాధిపతిమహాశయా, ఈ వలసవిడిదికి రామకృష్ణపురం అని పేరు పెట్టి తమకు అప్పగిస్తున్నాం. తమప్రభుత్వంవారు తగిన సానుభూతితో దీన్ని రక్షిస్తా రని నమ్ముతున్నాము.

"సర్కారువారి యేర్పాట్లకు బద్ధులై ఉన్నంతవఱకు ఈ కుటుంబాల వారికిన్నీ వీరి సంతతి వారికిన్నీ ఈ యిండ్లలో నివసించేందుకు అనుమతి ఉండ వలె అని మా కోరిక."

సేవలో మిషనువారికి తోడ్పడ్డవారి కందఱికీ ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ శ్రీశుద్ధసత్త్వానంద స్వాములు ముఖ్యంగా నిధిమంత్రిని ప్రభుత్వోద్యోగులను వేదారణ్యనివాసు లైన సర్దారు వేదరత్నం శ్రీ సుబ్బయ్యపిళ్ళై మహాశయులను కొనియాడారు; తమ రెండులక్షల ఎనభై వేల సహాయనిధిని పూర్తిగా ఒసంగిన దినమణి పత్రికాధిపతులకున్నూ, నలభై యొక్క వేలు విరాళం ఇచ్చిన మదరాసు ఆర్టిస్టుల అసోసియేషనుకున్నూ మిషనువారి కృతజ్ఞతను తెలిపారు. మదరాసునుండి ఇంత దయతో ఇంత దూరం విచ్చేసిన గవర్నరుగారికి తమ ధన్యతను ప్రకటించారు. గవర్నరుగారు మొదట కొన్ని లాంఛన బహుమానాలను ఇచ్చి, వెంటనే ఉపన్యాసం చేశారు. అది చక్కగా ఆలోచించుకొని చేసిన ఉపన్యాసం. పంచాయితీ సంస్థ వారి స్వాగతపత్రిక, రా నున్న ఎన్నికలు, తుపానుబాధితులకు ప్రభుత్వంవారు చేసిన సాహాయ్యము — ఈవిషయాలను ప్రస్తావించి, గవర్నరుగారు నాటిఉత్సవాన్ని గుఱించి ఈలా అన్నారు—

తుపానువల్ల నష్టపడ్డ కొందఱి ఉపయోగార్థం నిర్మిత మైన యీ వలసను ఆవిష్కరించేందుకు వచ్చాను. అది నా ప్రధాన కర్తవ్యం. మానవు డేమో అగపడ్డ సామగ్రి నంతా తన ఉపయోగార్థమున్నూ తన జీవితాన్ని సుఖవంతంగా చేసికోవడానికిన్నీ చేర్చిపెట్టుకొందా మని తన శక్తికొద్దీ ప్రయత్నిస్తాడు. పంచభూతాలను తన వశంలోకి తన యేలుబడిలోకి తెచ్చుకొందా మని పట్టుదలతో పాటుపడతాడు. కాని తలవనితలంపుగా నిస్సహాయదశలో ఇరుక్కొంటాడు. వఱదో కాటకమో ముంచుకు వస్తుంది. ఇదంతా మానవుడికి అతని బుద్ధిబలం ఎంత పరిమితమో అతని తాహతు ఎంత కుఱుచో జ్ఞప్తి చేసేందుకే కాబోలు! అంతే కాదు, అంతకంటె అతని మర్త్యత్వాన్ని అతని జ్ఞప్తికి తెచ్చేందుకు. నవంబరు తే 30 ది నాడు మన రాష్ట్రంలో నాల్గు చక్కని జిల్లాలను దారుణాపదల పాలు చేసిన తుపానువఱదలు అటువంటివి. ప్రాణినష్టం, జంతునష్టం అపారం. పల్లెలు మాయమై పోయినవి. కొంపలు కూలాయి, గుడిసెలు రూపుమాసినాయి, పొలాలు వెల్లువలో మునిగాయి, పైరు కొట్టుకు పోయాయి, చెరువులు తెగాయి, వంతెనలు రస్తాలు ఉపయోగానికి సాధ్యపడకుండా చెడిపోయాయి. ఐతే ఆలాంటి ఆపద వచ్చి నప్పుడు ఎదుర్కొనేందుకున్నూ ఆదుకునేందుకున్నూ మానవులకు ప్రతిభ ఉన్న దని కూడా అప్పుడే ఋజువైంది.

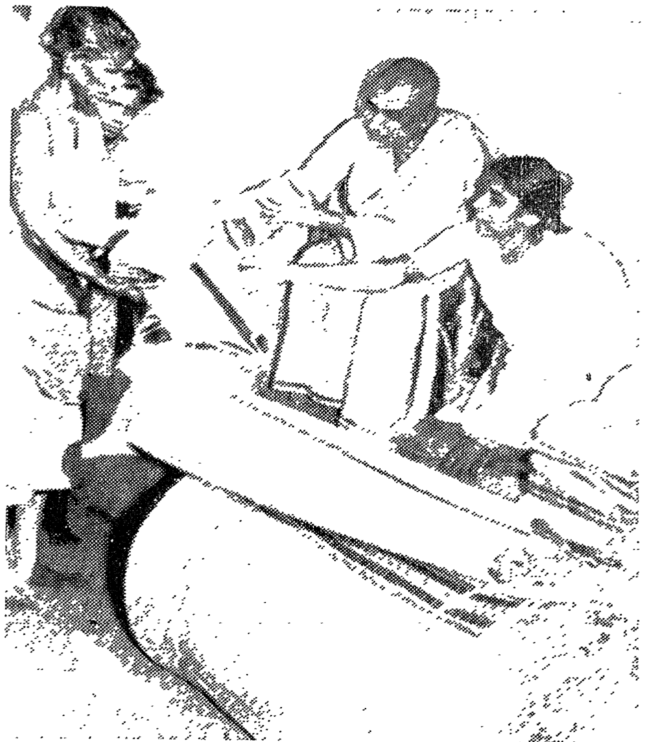
శ్రీరామకృష్ణమిషనులాంటి సంఘసేవాసంస్థలు ఆపదకు గుఱి యైనచోట్లకు పోయి భక్త్యుత్సాహాదికులతో తోడ్పడ్డాయి. అన్నవస్త్రాలు, గృహపరికరాలు, కృషికి సంచిమొదలు, గుడిసెలకు వలసిన సామాన్లు పనిముట్లు నిష్పక్షపాతశ్రద్ధతో అందజేయబడ్డాయి. ప్రాంతీయ ప్రజలును ధైర్యం వదల కుండినారు. గట్టిమనస్సుతో ఆపదను ఎదుర్కొన్నారు. వారికి మన ప్రభుత్వమందున్నూ ఉద్యోగులందున్నూ సంఘ

రామకృష్ణపురము (వేదారణ్యము) న శ్రీరామకృష్ణ మిషనువారు నిర్మించిన ప్రార్థనామందిరము, గుడి.

ఎడమవైపునుండి కుడివైపునకు:—తంజావూరు కలెక్టరు; గవర్నరుగారి. 'ఎ. డి. సి.'; 'జాన్' సతీమణి; గవర్నరు శ్రీ ఎ. జె. జాన్‌గారు; మదరాసు శ్రీ రామకృష్ణ మఠాధ్యక్షులు శ్రీ కైలాసానందస్వాములు; శ్రీరామకృష్ణ మిషను సాహాయ్యకార్యక్రమనిర్వాహకాధ్యక్షులు శ్రీ శుద్ధసత్త్వానందస్వాములు.

శ్రీ రామకృష్ణపురములోని గుడి

చెన్నపురి శ్రీ రామకృష్ణ 'మఠ' 'సేవాసం' మాధ్యకులు, శ్రీ కైలాసానందస్వాములు వేదారణ్యపు వలసలో ప్రతిగృహీతలకు క్రొత్త బట్టలు పంచి పెడుతున్నారు.

సేవాసంస్థలందును విశ్వాసం కద్దు. వారి ధైర్య స్థైర్యాలను నేను అభినందిస్తున్నాను.

శ్రీరామకృష్ణమిషనుస్వాములున్నూ కలెక్టరుగారున్నూ ఇప్పుడే చదివిన నివేదికలలో వివరా లన్ని స్పష్టంచేయబడ్డాయి. బడ్జెట్టు ఉపన్యాసంలో మన నిధిమంత్రిగారు అన్నట్లు అపార సేవాకార్యక్రమాన్ని నిర్వర్తించిన ప్రభుత్వేతర సంస్థలలో శ్రీరామకృష్ణమిషను స్థానం అగ్రగణ్యం. ఆపదలో ఉండే ప్రతివాణ్ణి శ్రద్ధతో విచారించడం, మూలమూలకు పరుగులెత్తడం, ఓదార్పు ఊరడింపులు ఒకచోట, గృహపరికరాల పంపకం ఒకచోట, పడిపోయిన కట్టడాల క్రిందనుండి ప్రాణావశిష్టులను కాపాడడం ఒకచోట—ఈ పనులను ఇట్టిపనులను విసుగుపుట్టించేవాటిని ఓర్పుతో నెగ్గించడం సులభం కాదు. శ్రీరామకృష్ణసంస్థస్వాముల నిస్స్వార్థ సేవా నిష్ఠకు నా జోహారులు. వారున్నూ ప్రభుత్వోద్యోగులున్నూ చచ్చిపోయిన వాళ్లను బ్రతికించడం తప్ప తక్కిన సేవల నన్నిటిని చేశారు.

శ్రీరామకృష్ణసేవాసంఘాన్ని లోకానికి పరిచయపరచవలసిన జరూరు లేదు. వారి సాహాయ్యకార్యప్రణాళికలను ఇంతకు ముందే కృతజ్ఞతతో ప్రస్తుతించి ఉన్నాను. తాత్కాలిక సాహాయ్యం చేయడమేకాక నిలువనీడలేని వారికి నిలుకడైన నీడను ఏర్పరచడానికి శ్రీరామకృష్ణసంఘంవారుపూనుకొన్నారు. మానవసేవ మాధవసేవఅనే దృఢవిశ్వాసం వారికి ఉంది. శ్రీరామకృష్ణవివేకానందులు కలపిన త్యాగ సేవాదర్శాల సాధనకై ఈమిషనువారు ఇప్పటికి యాభై యేండ్లుగా పాటుపడుతున్నారు. వీరి లక్ష్యాలకు విదేశాలలో ఖండాంతరాలలో కూడా ప్రసిద్ధి గల్గి ఉన్నది. వీరు వేదాంతమును పునరుద్ధరించడమే కాక శాస్త్రాలను కళలను పరిశ్రమలను విద్యావ్యాప్తిని, ఆరోగ్య సంరక్షణాన్ని ధర్మకార్యాలను పెంపొందజేయడానికికూడా శ్రమిస్తున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వంయొద్ద నేమి ప్రజలయొద్దనేమి విరాళాలు సంపాదించి వీరు ఈవలసను ఆదర్శప్రాయంగా నిర్మింపబూనుకొన్నారు...... 200 యిండ్లకు ఇప్పటికి 128 పూర్తి అయ్యాయి. వానిని నేనీ దినం మహానందంతో ఆవిష్కరిస్తున్నాను. శ్రీరామకృష్ణమిషనువారి భక్తి ధర్మకార్యాలు అవిచ్ఛిన్నంగా సాగా లని సంఘాలు వ్యక్తులు ఇట్టి సేవాప్రణాళికలను ఇతోధికంగా నిర్వహించి ఆర్తత్రాణపరాయణులై వెలుగొందాలని నా ఆశయం.''

సర్దారు వేదరత్నముగారు గవర్నరుగారికిని తదితరులకున్నూ కృతజ్ఞత తెలుపుకొన్నారు. గురుకుల విద్యార్థుల 'జనగణమన' పాటతో కార్యక్రమం ముగిసింది.

సాయంకాలం ఆరతిభజనలకుతర్వాత ఆస్ట్రియా మహిళ వెర్ స్టినను చూపిన ప్రదర్శనాన్ని వేలాదిప్రజలు చూచి ఆనందించారు.

సంగీత భజనలతో శ్రీరామకృష్ణుల అలంకృత చిత్రానికి చేసిన ఊరేగింపు — ఉత్సవ ప్రణాళికకు పరిసమాప్తి మంగళం.

శ్రీ వివేకానందస్వామి జయంతి
శ్రీరామకృష్ణమఠం - మదరాసు

1957 వ సం॥ జనవరి తే22 ది నాడు స్వామిజి జయంతి. ఉదయం ప్రదక్షిణసంకీర్తన, తర్వాత ప్రత్యేక పూజ, భజన, హోమం, సంతర్పణ — సాయంకాలం కామార్పుకురున కున్నూ హిమాలయయాత్రకున్నూ సంబంధిం

చిన డాక్యుమెంటరి చిత్రాల ప్రదర్శనం — జరిగాయి.

జనవరి తే 26 ది శనివారం, ఉదయం స్వామిజి జీవితగ్రంథపారాయణం త ద్రచిత వివిధ గ్రంథాల పారాయణం 11 గంటలవరకు సాగింది. నూటుగురు భక్తులు పాల్గొన్నారు తర్వాత మఠసాధువులు ఉ ప న్యా సిం చా రు. మధ్యాహ్నానంతరం 3 గంటలనుండి 5-30 గంటలవఱకు మలబారు రామన్ నాయరు మన వీధినాటకాల వంటి ఓట్టంతుళ్లల్ అనే మలయాళ వీధినాటక ప్రదర్శన్ని చేశారు. తర్వాత బహిరంగ సమావేశము. మ హా ధ్య క్షు లు శ్రీమత్ కైలాసానందస్వాములు స్వాగతవాక్కు అనుగ్రహించారు. ఢిల్లీ కేంద్రాధిపులైన శ్రీమద్రంగనాథానందస్వాములు అధ్యక్ష్యం వహించారు. శ్రీ నే. భక్తవత్సలము ఎమ్.ఏ., శ్రీ కె. వాసుదేవన్ ఎమ్. ఏ., శ్రీ కె. చంద్రశేఖరన్ ఎమ్. ఏ., బి. ఎల్. గార్లు వరుసగా తెలుగులో ఆంగ్లంలో తమిళంలో ఉపన్యసించారు. వెల్లూరి ఊర్హీస్ కళాశాలా పండితులు శ్రీ పి. వి. వరదరాజశర్మ ఎమ్. ఏ. గారు సంస్కృతంలో మధురంగా ప్రసంగించారు. అనంతరం సభాధ్యక్షుల అనర్గళ మధుర వాగమృత ఝరి శ్రోతలకు ఆనందపారవశ్యం ఆపాదించింది. శ్రీ కే. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యరు గారు కృతజ్ఞతాభివందనోపచారం చేసారు. ఆ నాడు ఏకాదశి కాబట్టి శ్రీరామనామసంకీర్తనముతో కార్యక్రమం పూర్తి ఐంది.

గ్రంథసమీక్ష

శ్రీభగవన్నామమహిమగానామృతము

రచయిత : శ్రీ గాదరెడ్డి వెంకటసుబ్బయ్య; ప్రాప్తిస్థానము: రచయితపేరు, కరేడు, నెల్లూరు జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్; వెల : రూ. 1-8-0; పుటలు : 100.

శంకరుఁడు చెప్పినట్లు సాంసారిక భోగియై ''అహంబ్రహ్మాస్మి'' అను వాదముతో కాలక్షేపము చేయువాడు, అటువైపు కర్మజ్ఞానియు గాక, ఇటువైపు బ్రహ్మజ్ఞానియు గాక, అజ్ఞానియై రెంటికి చెడ్డ రేవడై ఉభయభ్రష్టుఁ డగుచున్నాఁడు. పోనిండు. అట్టి ''అహంబ్రహ్మాస్మి'' అనెడి నిర్గుణోపాసనకుఁ గూడ, సగుణోపాసనమే మొదటి మెట్టు. ఏలనగా, కన్నులకు కానవచ్చుచుండెడి విగ్రహస్వరూపమునందే సరిగా నిలువని మనస్సు, అరూపమునందు (బట్టబయలునందు) ఎట్లు నిలువ గలదు? అందులకే గీతాచార్యుఁడు గూడ

ప్రకృతే ర్గుణసమ్మూఢాః
సజ్జంతే గుణకర్మసు
తా నకృత్స్నవిదో మందాన్
కృత్స్నవి న్న విచాలయేత్.

(అ. 3; శ్లో. 29)

అని కర్మను ప్రబోధించుచున్నాడు.

"తాపత్రయాది ఆశాపవనములకు లోనైన మనము మేము ఆత్మస్వరూపులము అని ఘోషించుటకు తగము" అన్నాడు వివేకానందుడు. అంతేగాదు

"పుంఖాను పుంఖ విష
యేక్షణ తత్త్వ రూపిణామ్"

అను స్మృతిరీతిగా, మానవులకు ఒక్కక్షణములో, అలలవలె, ఒకదాని వెనుక నొకటి పెక్కు తలంపులు పుట్టుచున్నవి. ఆ మనస్సును ఊరకుండు మన్న ఊరకుండదు. అట్లూరకుండుటయే బట్టబయలు. ఆ బట్టబయలు మనస్సునకు పట్టుపడదు గనుక పెక్కు తలంపులు గల మనస్సును ఒక్కతలంపు గల దానినిగా చేయవలయును. అందులకే భగవన్నామ స్మరణ చేయవలయును. అదియే భగవంతుని చేరుటకు నిర్మాణాత్మక మైన కృషి. అంతే గాదు

"తైలధారా మివాచ్ఛిన్నం
దీర్ఘ ఘంటా నినాదవత్
ఉపాస్యం ప్రణవ స్యాగ్రం
యస్తం వేద స వేదవిత్."

ధ్యానబిందూపనిషత్.

అనెడి వాక్యరీతిగా, తైలధారరీతిగాను – ఘంటానాదమురీతిగాను – సదా – ఎడతెగని ప్రవాహమునవలెను, క్షణముమాత్రము నిలుపక, భగవన్నామమును గానము చేసినచో, అది అమర గానమై, అశాంతిని బోగొట్టి, శాశ్వత శాంతిని గలిగించి మానవుని మరపించి అమానవునిగా (దేవునిగా) చేయును.

ఈ పైతత్త్వమునే విపులీకరించి, ఈ గ్రంథకర్త "భగవన్నామజపము — విగ్రహారాధన — సగుణసాకారబ్రహ్మములగు భగవదవతారమూర్తులసేవ" — మున్నగు విషయముల శ్రేష్ఠత్వమును, మహాత్ముల ఉపదేశములతో నిరూపించినారు.

"చెట్టుపై కాకులను" హుష్ కాకి యని చప్పట్లు చరచి, బెదరించి పారద్రోలి, చెట్టుక్రింద హాయిగా కూర్చొను పెద్దమనుష్యులవలె బుద్ధిమంతు లగు వారలు, కరతాళధ్వనులతో శ్రీహరినామమును, బిగ్గరగ కీర్తించి, తమలో దాగి యున్న అరిషడ్వర్గములు అను చోరులను పారద్రోలుకొని సుఖమును అనుభవింతురు.

కబీరుదాసు మున్నగు వారల ఉపదేశములతో ఈ గ్రంథము ఒప్పి యున్నది.

శ్రీకుసుమహరనాథ పూజావిధానము ఇందు వర్ణింపఁబడియున్నది.

కాని ఈ గ్రంథకర్త, సగుణోపాసనయందు గల ఆసక్తిచే "రసహీనము – ఆనందరహితము నగు పరబ్రహ్మమునం దైక్యము" మున్నగు వివాదగ్రస్తములై నట్టివియు, ఆనందింప లేనివియు నగు పదములను ప్రయోగించినారు.

అయినను, ఈ గ్రంథము, కుసుమహరనాథ భక్తులకు అవశ్యపఠనీయ మైనట్టిది.

రామాయణోపదేశాలు

రచయిత: కేశవతీర్థస్వామి. ప్రాప్తిస్థానము, శ్రీరామతీర్థసేవాశ్రమం. పిడుగురాల, గుంటూరు జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్. పుటలు : 80. వెల : 4 అణాలు.

"శ్రీమద్రామాయణపారాయణంలో మనస్సులో నినదించిన కొన్ని భావాలను ఇందు

నివేదిస్తున్నాను'' అని గ్రంథకర్తయే ఉపోద్ఘాతములో చెప్పుకొన్నారు.

ఈ చిన్నపుస్తకములో రామాయణములోని – ''రామతపోవనాది గమనం – హత్వా మృగంకాంచనం – వైదేహీహరణం – జటాయుమరణం – సుగ్రీవసంభాషణం – వాలీ నిగ్రహణం – సముద్రతరణం – లంకాపురీదాహనం– రావణకుంభకర్ణనిధనం—'' మున్నగు ఘట్టములలోని అంతర్లీనమైన సత్యవిషయములను ద్రాక్షాపాకమైన శైలిలో, ఈ గ్రంథకర్త, బాల – అయోధ్య – ఆరణ్య – కిష్కింధ – సుందర – యుద్ధ – కాండలుగ విభజించి, వ్రాసి, మనము చదువుచున్నపుడు ''సకల ఉపనిషత్తుల సారము ఇందు పొందుపరుపబడియున్నదా!'' అనిపించునట్లు, వ్రాసియున్నారు.

అఖండం గోపాలకృష్ణ

SRI RAMAKRISHNA PRABHA

Statement about ownership and other particulars about newspaper (*Sri Ramakrishna Prabha*) to be published in the first issue every year after the last day of February.

FORM IV

(*See Rule* 8)

1. Place of Publication:	Madras.
2. Periodicity of its publication:	Monthly.
3. Printer's Name:	K. S. S. Rajan.
Nationality:	Indian.
Address:	The Jupiter Press Private Ltd., 109-C, Mount Road, Madras-18.
4. Publisher's Name:	Swami Suddhasatwananda.
Nationality:	Indian.
Address:	Sri Ramakrishna Math, Madras-4.
5. Editors' Names:	Swami Suddhasatwananda and Prof. N. Bhaktavatsalam.
Nationality:	Indian.
Address:	Sri Ramakrishna Math, Madras-4.
6. Names and addresses of individuals who own the newspaper and partners or shareholders holding more than one per cent of the total.	Sri Ramakrishna Math, Mylapore, Madras-4.

I, Swami Suddhasatwananda, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Date: 19-2-57

Signature of Publisher:
(Sd.) SWAMI SUDDHASATWANANDA

శ్రీ బ్రహ్మానంద బోధనలు

(శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి జీవితోపదేశములు)

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

త్రివర్ణముఖచిత్రము, శ్రీ రామకృష్ణునియొక్కయు, శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామియొక్కయు ఛాయాచిత్రములు గలవు.

"శ్రీ రామకృష్ణదేవునియొక్క పారమార్థిక పుత్త్రుడు" అని పేరొంది, శ్రీ వివేకానంద స్వామితో ఇంచుమించు సమానౌన్నత్యము నొందిన భక్తిజ్ఞానసిద్ధుడగు మహాపురుషుని సవిస్తర జీవితమును, దివ్యోపదేశములును గల యీ గ్రంథము జిజ్ఞాసువుల కందఱకు అవశ్య పఠనీయము, మహోపకారకము.

344 పుటలు (ప్రథమ ముద్రణము) వెల: రూ. 3-8-0

శ్రీ శారదాదేవి

రచయిత: శ్రీ నండూరి బంగారయ్యగారు, బి. ఏ., బి. ఎల్.

శ్రీ శారదాదేవి దివ్యజీవితము ఇందు వివరముగ, మనోహరభాషలో చిత్రింపబడి యున్నది. ఆమె హృదయము నెఱుంగగోరు భక్తు లీ గ్రంథమును జదివి తీరవలయును! క్రొత్తవిషయ మెంతో సేకరించి కూర్చబడిన యద్భుత గ్రంథము.

144 పుటలు వెల: రూ. 1-4-0

పవహారి బాబా

(శ్రీ వివేకానందస్వామి ప్రణీతము)

అనువాదకులు:

శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

ఇది కాశికి చేరువ గాజీపూరులో నుండిన యొక గొప్ప ఋషీశ్వరుని అత్యద్భుత జీవిత చరిత్ర! శ్రీ వివేకానందస్వామి ఈ మహనీయునియెడ అత్యంత భక్తిప్రపత్తులు గలిగి ఈయనకు శిష్యుడు కాగోరె నన్నచో ఈయన గొప్పతన మిట్టిదని వివరింప నవసరములేదు.

30 పుటలు వెల: రూ. 0-4-0

అడ్రెసు: మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ఇందు శ్రీరామకృష్ణుని జీవిత సంగ్రహమును 1121 మహోపదేశములును గలవు.

జీవుడు : సంసారము ; మాయ, గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాధగురువులు : బోధ గురువులు, తాకికులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి ; సాధకులు . వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సమపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, దేవుడు, జ్ఞానము : భక్తి : కర్మము, బ్రహ్మతత్త్వము మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసిబిడ్డల కయిన అవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

నీతికథలును సూక్తులును మకరంద పేశలములు, నిర్వృతికరములు.

... ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూక్ష్మాలూ, రహస్యాలూ, కీలకాలూ చక్కగా అరటి పండొలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు ఉంటవి... —ఆంధ్రపత్రిక

540 పుటలు ప్రజ్జ్వలమగు పంచమ ముద్రణము ! వెల : రూ. 3-8-0

హిందూమతము

రచయిత : శ్రీ వివేకానందస్వామి

అనువాదకులు: శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

హిందూమత నామమును పరస్పరభిన్నభావభూయిష్ఠములగు అనేక మతసంప్రదాయములు వహించి యుండుటచే, తత్ స్వరూప నిర్వచనమునకు ఇందు శ్రీ వివేకానంద స్వాములవారు పూనుకొని ఆ మతము వేదసంహితాకాలమునుండి ఎట్లు క్రమ పరిణామమందెనో, అందు సర్వసమ్మతమూలభావము లెవ్వియో, అది చేయు బోధ యెట్టిదో, ఇన్ని భిన్నమతాంతరము లెట్లు కలిగెనో, ఈ కలగూరగంపకు హిందూమత నామ మెట్లు లేర్పడెనో విశదీకరించియున్నారు. జిజ్ఞాసువుల కత్యంతోపయుక్తమగు గ్రంథము.

... తెలుగువాఙ్మయములో వేదాంతచర్చలపై ... ప్రకటింపబడిన గ్రంథములలో ఇది ఉత్తమోత్తమమైనదని శిరసాగ్గి చెప్పవలసియున్నది. -భారతజ్యోతి 12-4-1956.

168 పుటలు వెల : రూ. 1-4-0

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు – 4